

دفترچه شماره ۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱
۹ آبان ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۱ درس ۱ و ۲ (صفحه ۹ تا ۳۲)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۵	۱۶	۳۰	ستایش و درس ۱ تا ۳ (صفحه ۱۰ تا ۳۵)	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	درس ۱ تا ۳ (صفحه ۱ تا ۲۸)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۴۰			مدت پاسخ‌گویی:	۵۰ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

۱- کدام یک از معادلات زیر، یک معادله درجه دوم است؟

$$(1) \quad 3x^2 - x + 1 = 3x(x-1) \quad (2) \quad (x-1)(x+1) = x$$

$$(3) \quad 2x^2 - 5x = 1 + 2x^2 \quad (4) \quad 4x + 2 = 2 - 4x$$

۲- کدام گزینه بیان ریاضی عبارت «ده برابر عددی از مربع آن عدد، ۲۵ واحد بیشتر است» می‌باشد؟

$$(1) \quad 10x = x^2 + 25 \quad (2) \quad 10 = x^2 + 25x$$

$$(3) \quad 10x = x^3 + 25 \quad (4) \quad 10x = (x+25)^2$$

۳- در یک شرکت، یک مهندس، دو مدیر داخلی و سه کارمند حضور دارند. اگر حقوق یک کارمند نصف حقوق یک مدیر داخلی و $\frac{1}{3}$ مهندس باشد و این شرکت مجموعاً در هر ماه ۸۰ میلیون تومان حقوق پرداخت کند، حقوق هر کارمند چند میلیون تومان است؟

$$(1) \quad 4 \quad (2) \quad 6 \quad (3) \quad 2 \quad (4) \quad 8$$

۴- محیط مربعی برابر ۴۰ متر است. قطر این مربع کدام است؟

$$(1) \quad 10 \quad (2) \quad 40\sqrt{2} \quad (3) \quad 10\sqrt{2} \quad (4) \quad 4\sqrt{2}$$

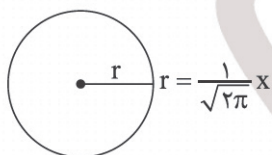
۵- اگر مساحت دایره زیر برابر ۸ واحد باشد، x کدامست؟

$$(1) \quad \sqrt{12}$$

$$(2) \quad \sqrt{8}$$

$$(3) \quad 4$$

$$(4) \quad 16$$

۶- کدام یک از معادلات زیر دارای ریشه مضاعف است؟

$$(1) \quad 3x^2 - x - 1 = 0 \quad (2) \quad x^2 - 5x - 6 = 0$$

$$(3) \quad 2x^2 - 4x + 1 = 0 \quad (4) \quad x^2 + 14x + 49 = 0$$

۷- ریشه منفی معادله $9x^2 + 3x - 2 = 0$ چند برابر ریشه مثبت این معادله است؟

$$(1) \quad -2 \quad (2) \quad -\frac{2}{3} \quad (3) \quad -\frac{3}{2} \quad (4) \quad -\frac{1}{2}$$

۸- کدام یک از معادلات زیر، دارای جواب‌های $x = \frac{1}{p}$ و $x = -3$ است؟

$$(1) \quad 2x^2 - 7x = 3 \quad (2) \quad 2x^2 + 7x + 3 = 0$$

$$(3) \quad 2x^2 + 5x = 3 \quad (4) \quad 2x^2 - 5x + 3 = 0$$

محل انجام محاسبات

۹- در حل معادله درجه دوم $x^2 - 2x = 3$ به روش مربع کامل، به رابطه $(x-1)^2 = a$ می‌رسیم. a کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) ۱

۱۰- مجموع ریشه‌های حقیقی معادله درجه دوم $x^2 + ax - 2a^2 = 0$ برابر ۳- است. a کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) -۳ (۳) ۳ (۴) $-\frac{1}{3}$

۱۱- در یک کارگاه تولید چتر، سود حاصل از فروش x چتر، از رابطه $P(x) = -x^2 + 20x + a$ به دست می‌آید. به ازای فروش ۷ واحد کالا

کارگاه به نقطه سربه‌سر خود می‌رسد. اگر کارگاه هیچ چتری نفروشد چه مقدار ضرر می‌کند؟

- (۱) ۱۳ (۲) ۴۹ (۳) ۹۱ (۴) ۱۴۰

۱۲- اگر یکی از جواب‌های معادله $2x^2 + ax - 6 = 0$ برابر ۲- باشد، جواب دیگر معادله کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{1}{5}$

۱۳- مجموع مساحت مثلث و مستطیل شکل زیر برابر ۵ است. محیط مستطیل کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۳ (۳) ۸ (۴) ۴

۱۴- معادله درجه دوم $(x+2)^2 = k-1$ به ازای دارای دو ریشه حقیقی و متمایز است.

- (۱) $k=0$ (۲) $k=1$ (۳) $k=-1$ (۴) $k=2$

۱۵- در حل معادله $x^2 - 5x - 6 = 0$ به روش مربع کامل در انتها باید از چه عددی جذر بگیریم؟

- (۱) $\frac{49}{4}$ (۲) $\frac{25}{4}$ (۳) $\frac{7}{2}$ (۴) $\frac{5}{2}$

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی

۱۶- کدام یک از عبارات زیر درست است؟

(۱) هنگامی که از متن سخن می‌گوییم، منظور ما فقط نوشته‌های روی کاغذ است.

(۲) متون یا آثار مکتوب ادبی به دو بخش شعر و نثر تقسیم می‌شوند.

(۳) در مراحل تحلیل متن، ابتدا خوانش صورت می‌گیرد، سپس نگاهی کلی به متن برای کشف لحن و آهنگ.

(۴) یکی از شیوه‌های ارزیابی متن، بررسی آن از دیدگاه ادبیات است که به آن قلمرو فکری گفته می‌شود.

۱۷- در کدام گزینه تحلیل نوشته‌شده با مرحله مربوط به آن تطابق ندارد؟

(۱) ترکیب‌سازی و کاربردهای تاریخی دستور ← شناسایی و استخراج نکات زبانی

(۲) کاربرد لحن روایی - داستانی در شعر ← خوانش شعر

(۳) جای دادن شعر در رده ادبیات تعلیمی ← شناسایی و استخراج نکات فکری

(۴) کاربرد آرایه‌هایی مانند کنایه، تشبیه و مراعات نظیر ← شناسایی و استخراج نکات ادبی

۱۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در تحلیل متن درست است؟

«پس من دنیا را بدان چاه پرآفت مانند کردم و موشان سپید و سیاه بر شب و روز آن چهار مار را به طبایع که عماد خلقت آدمی است ... و

چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذات این جهانی که فایده آن اندک و رنج آن بسیار است.»

(۱) بهره‌گیری از تمثیل برای بیان مفهوم غفلت انسان (قلمرو فکری)

(۲) جمع کلمه «موش» با نشانه «ن» و حذف فعل به قرینه معنایی (قلمرو زبانی)

(۳) کاربرد آرایه‌های تشبیه، تضاد و کنایه در متن (قلمرو ادبی)

(۴) نوع ادبی متن با توجه به درون‌مایه آن، تعلیمی یا اندرزی است. (نتیجه‌گیری و تعیین نوع)

۱۹- نوع ادبی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) شکر آن را که دگر بار رسیدی به بهار

(۲) ولیک با همه عیب از تو صبر نتوان کرد

(۳) بیا تا همه دست نیکی بریم

(۴) بسی به دیده حسرت ز پس نگاه کند

۲۰- حس و حال عاطفی حاکم بر فضای شعر در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) غم در دل روشن نزنند خیمه اندوه

(۲) من دگر قوت پرواز ندارم در دام

(۳) نفسی فرو نبردم که نه انده تو خوردم

(۴) ز بس غمان که بدیدم چنان شدم که مرا

۲۱- در کدام ابیات آرایه «تکرار» وجود دارد؟

(الف) تو را صد خوبی و بر هر یکی صد دیده حیرانت

(ب) قیامت در صبح حشر باشد و چه حال است این

(ج) به خون‌خواهی عنانت را که گیرد آفتاب من؟

(د) بود شیرین‌تر از جان تلخی مرگم دم مردن

(۴) الف و د

(۳) ب و ج

(۲) الف و ب

(۱) الف و ج

۲۲- آرایه نوشته شده در برابر کدام بیت درست نیست؟

- (۱) به هر سلاح که خون مرا بخواهی ریخت
- (۲) تو در دل من از آن خوش تری و شیرین تر
- (۳) اگر دعوات ارادت بود و گر دشنام
- (۴) تو می روی و مرا چشم و دل به جانب توست

۲۳- آرایه های «واج آرایی و تکرار» در کدام بیت به کار رفته است؟

- (۱) یاقوت جان فزایش از آب لطف زاده
- (۲) من دیوانه که صد سلسله بگسیخته ام
- (۳) در باغ دولت دگران بود مدتی
- (۴) ز ماه شرح ملال تو پرسم ای مه بی مهر

۲۴- در کدام گزینه وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه، بار حماسی فضای شعر را غنی تر ساخته است؟

- (۱) به تو باز گردد غم عاشقی
- (۲) سر پادشاهان گردن فراز
- (۳) چون رعد بهاران بغرید گیو
- (۴) گرفتم که دشمن بکوبی به سنگ

۲۵- در کدام بیت «واج آرایی» نسبت به دیگر بیت ها کمتر محسوس است؟

- (۱) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
- (۲) خواب نوشین بامداد رحیل
- (۳) نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس
- (۴) پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود

۲۶- موضوع و محتوای کدام بیت با ریتم و موسیقی آن متناسب است؟

- (۱) بوی گل آورد نسیم صبا
- (۲) گردش گیتی گل رویش بریخت
- (۳) دور جوانی بشد از دست من
- (۴) در دل سعدی است چراغ غمت

۲۷- در چند بیت از ابیات زیر آرایه «تکرار» به کار رفته است؟

- (الف) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی
- (ب) محمل بدار ای ساربان، تندی مکن با کاروان
- (ج) غریب نیست ز من گر غریب شهر خودم
- (د) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش
- (ه) برگزین از کارها پاکیزگی و خوی نیک

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۸- در کدام گزینه کلمات مشخص شده آرایه «تکرار» را پدید آورده اند؟

- (۱) گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل
- (۲) ای مهر تو در دل ها، وی مهر تو بر لب ها
- (۳) شکر کند چرخ فلک از ملک و ملک و ملک
- (۴) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم

حلال کردم ت آلا به تیغ بیزاری (تشبیه)
که من ترش بنشینم ز تلخ گفتاری (تضاد)
بگوی از آن لب شیرین که شهد می باری (تشخیص)
ولی چه سود که جانب نگه نمی داری (تکرار)

شمشاد خوش خرامش در ناز پروریده
تا سر زلف تو باشد نکشم سر ز کمند
این گل ز گلستان شما نیز بگذرد
شب که ماه نماید ملول و رنگ پریده

نگارا مکن این همه زشت یاد
به درگاه او بر زمین نیاز
ز سالار لشکر همی جست نیو
مکن باری از جهل با دوست جنگ

باد خنک از جانب خوارزم وزان است
باز دارد پیاده را ز سبیل
ملامت علما هم ز علم بی عمل است
مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود

بلبل بیدل ننشیند خموش
خاربنان بر سر خاکش پرست
آه و دریغ آن ز من دل فروز
مشعل های تا ابد افروخته

جمع نیم شمع نیم، دود پراکنده شدم
کز عشق آن سرو روان گویی روانم می رود
که عشق تو کرد بیگانه آشنایان را
می گویم و بعد از من گویند به دوران ها
کز همه دنیا گزین خلق دنیا این گزید

گل از خرم بر آوردی و خار از پای و پای از گل
وی شور تو در سرها وی سر تو در جان ها
کز کرم و بخشش او روشن و بخشنده شوم
چشم بد از روی تو دور ای صنم

۲۹- مفهوم کدام یک از ابیات زیر با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) پیش لفظ او صدف چون من همه تن گوش شد
- ۲) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
- ۳) بلندی از آن یافت کو پست شد
- ۴) رتبه افتادگی از کیمیا بالاتر است

۳۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- «وقت را غنیمت دان آن قدر که بتوانی
سعدیا عمر عزیز است به غفلت مگذار
روزی که دلی را به نگاهی بنوازند
تا نقش خیال دوست با ماست
عمر که بی عشق رفت، هیچ حسابش مگیر

لاجرم در سینه او قطره گوهر می شود
از کنار ابر تا دریا تنزل بایندش
در نیستی کوفت تا هست شد
قطره ناچیز را گوهر تنزل می کند

حاصل از حیات ای جان یک دم است تا دانی
وقت فرصت نشود فوت مگر نادان را
از عمر حساب است همان روز و دگر هیچ
ما را همه عمر خود تماشااست
آب حیات است عشق، در دل و جانش پذیر

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۳۱- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام ویژگی کنش ارتباط دارد؟

- قرار گرفتن بر سر دوراهی
- پایین آوردن شیشه خودرو
- بوق زدن راننده
- صحبت کردن با دانشجویان فرانسوی

(۱) ارادی بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن - آگاهانه بودن

(۲) آگاهانه بودن - معنادار بودن - ارادی بودن - هدفدار بودن

(۳) ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن - آگاهانه بودن

(۴) معنادار بودن - هدفدار بودن - آگاهانه بودن - ارادی بودن

۳۲- هر یک از عبارات زیر به کدام مورد اشاره دارد؟

- نتیجه طبیعی کنش

● در اولویت قرار دادن برخی سوالات یک آزمون تستی و عدم پاسخ‌دهی به برخی دیگر

● لبخند زدن علی به همکلاسی‌های خود جهت انتقال حس خوب

● شرط لازم و کافی برای توانایی معلم ریاضی در پاسخ‌دهی مناسب به دانش‌آموزی که دست خود را بالا برده

(۱) قطعی است - آگاهانه بودن کنش - لبخند متقابل همکلاسی‌ها پیامد ارادی کنش خواهد بود - درک معنای کنش در کنار وجود آگاهی

(۲) احتمالی است - هدفدار بودن کنش - دریافت حس خوب توسط همکلاسی‌ها قطعی خواهد بود - درک هدف کنش

(۳) خود نیز کنش محسوب می‌شود - آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش - وجود اراده

(۴) ذات تندرستی حاصل از ورزش - هدفدار بودن کنش - ایجاد دوستی نتیجه غیرارادی و قطعی کنش است - درک معنا و هدف کنش

۳۳- هر یک از عبارات زیر با کدام مفاهیم جامعه‌شناسی ارتباط دارند؟

- کنش انسان در ارتباط با خدا و خلقت

● چگونگی قرارگیری آداب در برابر انسان

● عدالت

(۱) کنش اجتماعی - فرصت و محدودیت - هدف

(۲) کنش فردی - پدیده‌های اجتماعی - ارزش

(۳) کنش بیرونی - فرصت و محدودیت - وسیله

(۴) کنش اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی - هنجار

۳۴- در کدام گزینه هر دو جمله صحیح هستند؟

(۱) کنش اجتماعی کنشی است که در حضور دیگران انجام می‌شود - ارزش مقصود است و هنجار وسیله تحقق آن.

(۲) رعایت شدن حقوق افراد هنجاری است که زمینه تحقق ارزش را فراهم می‌کند و در هر جامعه‌ای شیوه معین خود را دارد - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و طبیعی از آثار همانندپنداری پدیده‌های طبیعی و اجتماعی است.

(۳) کنش درونی می‌تواند گاهی اجتماعی تلقی شود - رابطه کنش اجتماعی و هنجار به گونه‌ای است که هر دو بر یکدیگر اثرگذارند.

(۴) وجود جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی از این جهت ضروری است که موجب انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد جامعه می‌شود - پدیده اجتماعی خود نوعی کنش اجتماعی است.

۳۵- به ترتیب، کدام یک درون جهان اجتماعی، کدام یک بیرون جهان اجتماعی و کدام مورد حاصل کنش اجتماعی است؟

(۱) احترام به قانون - ستارگان - امنیت

(۲) خویشاوندان - زلزله - احترام به قانون

(۳) بیابان - عدالت - صلح

(۴) فلزات - رودخانه - خانواده

۳۶- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است.
- افزایش جمعیت سالمند کشور، افزایش هزینه‌ها را در بر دارد. این هزینه‌ها عمدتاً به هزینه‌های حمایت‌های عاطفی مربوط می‌شود.
- عزم هر فرد برای ازدواج و تشکیل خانواده و تصمیم هر خانواده برای داشتن فرزند، در شیوه زندگی خودشان مؤثر است و ارتباطی با دیگران ندارد.
- در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست - درست - درست

(۲) درست - نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - درست - درست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - درست - درست

۳۷- به ترتیب، هر یک از موارد زیر در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرند؟

کنش اجتماعی	زبان و پوشش
ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی	(الف)
پدیده اجتماعی	افطار کنار مزار شهدا
	(ج)

(۱) ب - ج - الف (۲) ب - الف - ج (۳) ج - الف - ب (۴) ج - ب - الف

۳۸- به چه دلیل، در هر جامعه‌ای میزان گرایش افراد و خانواده‌ها به فرزندآوری، از نظر کمی و کیفی اهمیت فراوان دارد؟

- (۱) با تولد هر نوزاد، نیازهایش به عنوان یک عضو جامعه نیز طرح و پیگیری می‌شود.
- (۲) با افزایش جمعیت یک قوم، فرهنگ و آیین، امکان تأثیرگذاری آن بر سایر فرهنگ‌ها، اقوام و آیین‌ها افزایش می‌یابد.
- (۳) فرزندان در تعامل با یکدیگر، ارتباط گرفتن با دیگران، تقسیم کار، تعاون و همکاری در انجام کارها را یاد می‌گیرند.
- (۴) گروه‌های کوچک و گروه‌های بزرگ با وجود فرد فرد اعضا و مشارکت اجتماعی آنها، شکل می‌گیرند و دوام می‌آورند.

۳۹- به ترتیب هر یک از موارد مشخص شده به چه چیزی اشاره دارند؟

«رضا که استعداد ورزشی بسیاری داشت به درخواست پدرش در مسابقه دوچرخه‌سواری محله ثبت نام کرد. چند روز بعد هنگام تکل زدن در بازی فوتبال زانویش زخمی شد؛ اما به دلیل خواسته پدر و اهمیت مسابقه دوچرخه‌سواری، با وجود دردی که داشت در آن شرکت کرد. در نهایت نیز با تلاش و کوشش خود برنده مسابقه شد و مورد تشویق دیگران قرار گرفت.»

- (۱) کنش فردی - پیامد وابسته به خود - اراده در کنش - پیامد ارادی
- (۲) کنش اجتماعی - پیامد ارادی - اراده در کنش - نتیجه طبیعی کنش
- (۳) کنش فردی - پیامد غیرارادی - هدف در کنش - پیامد ارادی وابسته به دیگران
- (۴) کنش اجتماعی - نتیجه طبیعی کنش - هدف در کنش - پیامد احتمالی

۴۰- به ترتیب، در کدام گزینه پیامدهای ارادی کنش‌های زیر به درستی نشان داده نشده است؟

● سیگار کشیدن

● ورزش کردن

(۱) ترک یا معتاد شدن به آن - مورد تحسین دیگران قرار گرفتن

(۲) آسیب و بیماری برای خود و دیگران - تندرستی

(۳) مورد نکوهش دیگران قرار گرفتن - تشویق شدن توسط دیگران

(۴) مورد اعتراض دیگران قرار گرفتن - ورزشکار حرفه ای شدن

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱
۹ آبان ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۴۱	۵۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۱ تا ۳۰)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۶	۶۵	درس ۱ تا ۳ (صفحه ۲ تا ۲۸)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۶	۷۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۲ تا ۱۲)	۱۰ دقیقه
۴	منطق	۱۰	۷۶	۸۵	درس ۱ و ۲ (صفحه ۳ تا ۱۹)	۱۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۸۶	۹۵	درس ۱ تا ۳ (صفحه ۲ تا ۳۳)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ‌گویی:	۵۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

■ عَيْنِ الْاِتْسَابِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤٧-٤١)

۴۱- عَيْنِ الصَّحِيح:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾

- (۱) ای کسی که ایمان آورده‌ای، برای چه می‌گویی آنچه را که انجام نمی‌دهی؟!
- (۲) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای چه چیزی را که انجام ندادید، گفتید؟!
- (۳) ای کسی که به خدا ایمان آوردی، چرا چیزی را که انجام نمی‌دهی، می‌گویی؟!
- (۴) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا می‌گویید آنچه را انجام نمی‌دهید؟!

۴۲- عَيْنِ الصَّحِيح:

«ثَمَانُونَ فِي الْمِنَةِ مِنْ زُمْلَانِي يُحَافِظُونَ عَلَى الْهُدُوءِ فِي مَكْتَبَةِ الْمَدْرَسَةِ وَ عَلَى نِظَافَةِ الْكُتُبِ وَ تَرْتِيبِهَا!»

- (۱) هجده درصد از هم‌شاگردی‌هایم در کتابخانهٔ مدرسه از آرامش آن و از تمیزی کتاب‌ها و ترتیب آنها مراقبت کردند!
- (۲) هشتاد درصد از هم‌کلاسی‌هایم از آرامش در کتابخانهٔ مدرسه و از تمیزی کتاب‌ها و ترتیب آنها نگهداری می‌کنند!
- (۳) هجده درصد از هم‌کلاسی‌هایم از آرامش در کتابخانهٔ مدرسه و از کتاب‌های تمیز و ترتیب آنها محافظت می‌کنند!
- (۴) هشتاد درصد از هم‌شاگردی‌ها در کتابخانهٔ مدرسه از آرامش و پاکیزگی کتاب‌ها و ترتیب آنها مراقبت می‌کردند!

۴۳- عَيْنِ الصَّحِيح:

«كَأَنَّ هَؤُلَاءِ الْمُدْرَسِينَ يَنْتَظِرُونَ أَنْ تَفْرَغَ الْمَدْرَسَةُ مِنَ الطَّلَابِ بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ. هُمْ يَنْصَحُونَنَا بِالْاهْتِمَامِ بِالذَّرَاسَةِ!»

- (۱) گویی این معلم‌ها بعد از پایان ساعت کار مدرسه، انتظار می‌کشیدند که دانش‌آموزان از مدرسه خارج شوند. آنها من را به اهتمام ورزیدن به تحصیل نصیحت می‌کردند!
- (۲) بعد از پایان ساعت کار مدرسه، این معلمان همواره انتظار می‌کشند که دانش‌آموزان، مدرسه را ترک کنند. آنها ما را به اهتمام ورزیدن به تحصیل نصیحت می‌کنند!
- (۳) گویی این آموزگاران پس از پایان ساعت کار مدرسه، انتظار می‌کشند که مدرسه از دانش‌آموزان خالی شود. آنها ما را به اهتمام ورزیدن به درس خواندن پند می‌دهند!
- (۴) پس از پایان ساعت کار مدرسه، این آموزگاران کمی انتظار می‌کشیدند که مدرسه از دانش‌آموزان خالی شود. آنها من را به اهتمام ورزیدن به درس خواندن پند دادند!

۴۴- عَيْنِ الْخَطِ فِي التَّرْجَمَةِ:

- (۱) هَذَانِ فَلَاحَانِ مُحْتَرَمَانِ عِنْدَ أَهَالِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ! اَيْنَ دُو كِشَاوَرَز، نَزْدَ أَهَالِي اَيْنَ رُوسْتَا مُحْتَرَمَانِدَا!
- (۲) وَصَلْنَا إِلَى مَدْرَسَتِنَا فِي الثَّامِنَةِ إِلَّا عَشْرِينَ دَقِيقَةً! بَيْسَتْ دَقِيقَةً بِهْ هَشْتْ بِهْ مَدْرَسَه‌مَانِ رَسِيدِمَا!
- (۳) هَؤُلَاءِ الطَّالِبَاتُ فَائِزَاتُ الْمَسَابِقَةِ الْقُرْآنِيَّةِ الثَّالِثَةِ! اَيْنَ دَانِشْ أَمُوزَان، بَرَنْدِگَانِ مَسَابِقَةُ سُومِ قُرْآنِي‌اندَا!
- (۴) رَبَّنَا لَا يَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ! بِرُورْدِگَارْمَانِ مَا رَا بِا گِرُوه سَتَمْگَرِ قَرَارِ نَمِي‌دهدَا!

۴۵- عَيْنِ الصَّحِيح:

«برای چهار دانش‌آموز مثال‌هایی را برای تأسیسات عمومی ذکر کردم. پس آنها مکان‌هایی هستند که دولت مالک آنها است و شهروندان از آنها بهره می‌برند!»

- (۱) ذَكَرْتُ لِأَرْبَعَةِ طَالِبَاءٍ أَمْثَلَةً لِلْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ فَهِيَ أَمَاكِنُ تَمْتَلِكُهَا الْحُكُومَةُ وَ يَنْتَفِعُ الْمَوْاطِنُ بِهَا!
- (۲) ذَكَرْتُ لِأَرْبَعَةِ طُلَّابٍ أَمْثَلَةً لِلْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ فَهِيَ أَمَاكِنُ تَمْتَلِكُهَا الدَّوْلَةُ وَ يَنْتَفِعُ الْمَوْاطِنُونَ بِهَا!
- (۳) ذَكَرْتُ لِأَرْبَعَةِ تَلْمِيزَاتٍ مَثَالاً لِلْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ فَهِيَ أَمَاكِنُ تَمْتَلِكُهَا الْحُكُومَةُ وَ يَنْتَفِعُ الْمَوْاطِنُونَ بِهَا!
- (۴) ذَكَرْتُ لِأَرْبَعَةِ تَلَامِيذٍ مَثَالاً لِلْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ فَهِيَ أَمَاكِنُ تَمْتَلِكُهَا الدَّوْلَةُ وَ يَنْتَفِعُ الْمَوْاطِنُ بِهَا!

۴۶- عَيْنُ الْأَقْرَبِ مِنْ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: «مَنْ زَرَعَ الْغَدَوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.»

- (۱) تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهد باز
- (۲) از مکافات عمل غافل نشو گندم از گندم بروید جو ز جو
- (۳) نکوئی ثمرهای نیکو دهد به تو هر چه خواهی به از او دهد
- (۴) اگر بد کنی چشم نیکی مدار که هرگز نیارد گز انگور بار

۴۷- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ الْمُفْرَدَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

- (۱) يَشْكُرُ الْمُسْلِمُونَ اللَّهَ عَلَى أَنْعُمِهِ الْمُنْهَمَرَةِ! مفردة «نِعْمَةٌ»
- (۲) الشَّرُّ قِطْعَةٌ مُنْفَصِلَةٌ عَنِ النَّارِ الْمُسْتَعْرَةِ! مرادفه «جَذْوَةٌ»
- (۳) لِذَلِكَ التَّلْمِيزِ الرَّاسِبِ وَالَّذِي مَرِيضٌ أَعْرَفُهُ! مُضَادَّهُ «نَجَاحٌ»
- (۴) دَخَلْتُ الْخُجْرَةَ الْفَارِغَةَ وَأَطْفَأْتُ مِصْبَاحَهَا! جَمْعُهُ «مِصَابِيحٌ»

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ: (٤٨-٥٠)

«تُخَصِّصُ (اختصاص می دهی) الدَّوْلَ فِي جَمِيعِ الْمَمَالِكِ مَبَالِغَ كَثِيرَةٍ لِإِيجَادِ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ لِأَنَّهُ مِنْ وَاجِبِ الدَّوْلِ أَنْ تَخْدِمَ الْمَوَاطِنِينَ وَتَحَقِّقَ (بر آورده کنی) رِفَاهَهُمْ عَنْ طَرِيقِ إِنْشَاءِ أَوْ إِيجَادِ الْمَدَارِسِ وَ الْمُسْتَشْفَيَاتِ وَ الْمُسْتَوْصَفَاتِ وَ الْمَتَاحِفِ وَ غَيْرِهَا مِنَ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ. وَ لَكِنْ الْحِفَافُ عَلَيْهَا لَيْسَ مِنْ وَاجِبِ الدَّوْلِ فَقَطْ بَلْ كُلُّ النَّاسِ مَسْئُولُونَ عَنْهَا أَيْضًا وَ عَلَى كُلِّ مَوَاطِنٍ فِي كُلِّ الْبِلَادِ الْإِهْتِمَامُ بِصِيَانَتِهَا وَ بِالْحِفَافِ عَلَيْهَا. نَعَمْ، صَحِيحٌ أَنَّ هَذِهِ الْمُرَافِقَ تَمْتَلِكُهَا الدَّوْلُ وَ هَلْ يَنْتَفِعُ بِهَا رِجَالُ الدَّوْلَةِ وَ الْحُكُومَةِ فَقَطْ؟ لَا، النَّاسُ جَمِيعُهُمْ يَنْتَفِعُونَ بِهَا فَعَلَيْهِمُ الْإِهْتِمَامُ بِهَا.»

۴۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَلَى حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) عَلَى كُلِّ النَّاسِ تَخْصِيصُ مَبَالِغَ كَثِيرَةٍ لِإِيجَادِ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ.
- (۲) يَنْتَفِعُ بَعْضُ النَّاسِ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ فِي جَمِيعِ بِلَادِ الْعَالَمِ.
- (۳) رِجَالُ الدَّوْلَةِ وَ الْحُكُومَةُ يَنْتَفِعُونَ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ أَيْضًا.
- (۴) مِنْ وَاجِبِ الْمَوَاطِنِينَ أَنْ يَخْدُمُوا الدَّوْلَ وَ يُحَقِّقُوا رِفَاهَهَا.

۴۹- عَيْنُ الْخَطَا عَلَى حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) مِنْ حَقِّ النَّاسِ أَنْ يَعِيشُوا فِي الرِّفَاحِ وَ تَحْقِيقُ هَذَا الْأَمْرُ مِنْ وَظَائِفِ الدَّوْلَةِ.
- (۲) كُلُّ النَّاسِ فِي جَمِيعِ الْبِلَادِ يَهْتَمُّونَ بِصِيَانَةِ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ وَ الْحِفَافِ عَلَيْهَا.
- (۳) الْحِفَافُ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ لَيْسَ مِنْ وَاجِبِ النَّاسِ فَقَطْ.
- (۴) الْمُرَافِقُ الْعَامَّةُ بِجَمِيعِ الْمَمَالِكِ فِي امْتِلَاكِ الدَّوْلَةِ عَادَةً.

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۵۰- «الدَّوْلُ - تَخْدِمُ - يَنْتَفِعُ - رِجَالُ»:

- (۱) الدَّوْلُ: اسم - جمع تكسير (مفردة ← الدَّوْلَةُ: مؤنث)
- (۲) تَخْدِمُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر المخاطب - حروفه الأصلية «خ د م»
- (۳) يَنْتَفِعُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - المستقبل منه «سَيَنْتَفِعُ»
- (۴) رِجَالُ: اسم - جمع تكسير (مفردة ← رَجُلٌ) - على وزن «فَعَالٌ»

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (٥٥-٥١)

- ٥١- عین الخطأ في ضبط الحركات:
- (١) دَخَلْتُ إحدى الحُجَرَاتِ فَوَجَدْتُهَا مُرْتَبَّةً وَ نَظِيفَةً!
 - (٢) صَيَّرَ المَطَرُ الأرضَ بعدَ اغْبِرَارِهَا خَضِرَةً وَ نُضِرَةً!
 - (٣) يَبْدَأُ العَمَلُ اليَوْمِي لِلْمَوْظِفِينَ خِلَالَ سَاعَاتِ الصَّبَاحِ الأولى!
 - (٤) يشارِكُ في هَذَا النِّشَاطِ واحدٌ وَ عِشْرُونَ طَالِباً!
- ٥٢- عین الخطأ في استعمال أسماء الإشارة:
- (١) يُرْشِدُ هَذَانِ الدَّلِيلَانِ المسافِرِينَ في قَاعَةِ المَطَارِ!
 - (٢) هُوَلاءِ الأعداءِ لَا يُريدُونَ الخَيْرَ لَنَا!
 - (٣) جَلَسْنَا تحتَ أولئكِ الغُصُونِ جَمِيعَةً مِنْ حرارةِ الشَّمْسِ!
 - (٤) هَاتَانِ الزُّجَاجَتَانِ ثَقِيلَتَانِ جِداً وَ لَيْسَ مِنَ المُمْكِنِ حَمْلُهُمَا!
- ٥٣- عین الإسم موصوفاً وَ مضافاً معاً:
- (١) قَبِلَتِ المَعْلَمَةُ كِتَابَةَ الحَدِيثِ عَلَى الصَّحِيفَةِ الجِدَارِيَّةِ!
 - (٢) يَجِبُ عَلَى الفَرِيقِ التَّجْهِيْزُ بِقُوَّةٍ مِفْتَكَرَةٍ لِحَلِّ المُشْكَلاتِ الجَدِيدَةِ!
 - (٣) شَكَّرَتِ المَدِيرَةُ في الاِصْطِفَافِ الصَّبَاحِي سَمِيَّةَ وَ فاطمة!
 - (٤) كَانَتْ قَاعَةُ المَطَارِ الكَبِيرَةِ مُزدَحمةً بالمسافِرِينَ في مَوْسَمِ الحَجِّ!
- ٥٤- عین العدد الترتيبي:
- (١) لهذه المنطقة واحدةٌ وَ عِشْرُونَ قَرْيَةً وَ زَارَهَا الفَرِيقُ الطَّبِّيُّ لِتقديمِ الخِدْمَاتِ الصَّحِيَّةِ!
 - (٢) سافَرْنَا إلى مَدِينَةٍ وَ لَبِثْنَا فِيهَا لَمَدَةً سَبْعَةِ أَيَّامٍ وَ كَانَتْ هَذِهِ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ نَزْوَرَهَا!
 - (٣) في هَذِهِ الحَدِيقَةِ خَمْسَةُ عَشَرَ تِمْنَالاً مِنَ الشَّخْصِيَّاتِ التَّارِيخِيَّةِ المَشْهُورَةِ!
 - (٤) يَعِيشُ الغُرَابُ في بَعْضِ الأَحْيَانِ ثَلَاثِينَ سَنَةً أَوْ أَكْثَرَ!
- ٥٥- «زَارَ الطُّلَّابُ، المَتَحَفَ في اليَوْمِ مِنْ سَفَرَتِهِمُ العِلْمِيَّةِ وَ شارَكُوا في نَشَاطَاتٍ ثَقَافِيَّةٍ». عین الصحيح في الفراغات:
- (١) الثَّلَاثَةُ - خَمْسَ (٢) الثَّلَاثُ - خَامِسَ (٣) الثَّلَاثُ - خَمْسَ (٤) الثَّلَاثَةُ - خَامِسَةَ

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقهتاریخ

۵۶- هر کدام از جملات زیر به کدام یک از آثار و مکان‌های تاریخی و باستانی اشاره دارد؟

- الف) هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند.
 ب) اطلاعات ارزنده‌ای را درباره نظام اجتماعی، باورها، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و میزان پیشرفت‌های فنی جوامع گذشته ارائه می‌دهند.
 ج) منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردم دوران پیش از تاریخ به شمار می‌روند.
 د) در گوشه و کنار ایران به ویژه در فارس، همدان و کرمانشاه بر دیواره کوه‌ها و صخره‌ها نقش بسته‌اند و گوشه‌ای از فرهنگ و تمدن کهن ایرانی را به نمایش گذارده‌اند.

۱) تپه‌های باستانی - آرامگاه‌ها - غارها - سنگ‌نوشته‌ها و نقش‌برجسته‌ها

۲) تپه‌های باستانی - غارها - آرامگاه‌ها - سنگ‌نوشته‌ها و نقش‌برجسته‌ها

۳) غارها - سنگ‌نوشته‌ها و نقش‌برجسته‌ها - آرامگاه‌ها - تپه‌های باستانی

۴) غارها - آرامگاه‌ها - سنگ‌نوشته‌ها و نقش‌برجسته‌ها - تپه‌های باستانی

۵۷- کدام یک از آثار و بناهای تاریخی ذکرشده به طور تصادفی کشف نشده‌اند؟

۱) آرامگاه شی‌هوانگ‌تی، امپراتور چین باستان

۲) سنگ‌نوشته مشهور روزتا

۳) مردان نمکی زنجان

۴) اهرام مصر

۵۸- کدام یک از گزینه‌های زیر به ارتباط باستان‌شناسی و علم تاریخ اشاره ندارد؟

۱) مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است.

۲) به طور کلی، باستان‌شناسی علاوه بر آنکه بخش عمده‌ای از میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است، نقش مهم‌تری در مرمت و نگهداری این میراث گران‌بها دارد.

۳) نتایج کاوش‌های باستان‌شناسان، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می‌رود.

۴) بیشتر اطلاعات منابع مکتوب باقیمانده از گذشته، مربوط به ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی جوامع است؛ بنابراین، کاوش‌های باستان‌شناسی و یافته‌های علمی باستان‌شناسان به مورخان کمک زیادی می‌کند که فقط رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان دوره‌های تاریخی را بهتر بشناسند.

۵۹- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره ویژگی‌های رویدادهای تاریخی درست است؟

الف) مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی ندارند.

ب) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.

ج) تکرارپذیر نیستند، ولی می‌توان آنها را تجربه کرد.

د) به طور مستقیم قابل درک نیستند و باید آنها را با استفاده از شواهد و مدارک شناخت.

۱) الف و ج

۲) ب و ج

۳) ب و د

۴) الف و د

۶۰- کدام یک از گزینه‌ها در ارتباط با مراحل پژوهش در تاریخ، به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

الف) در کدام مرحله پژوهشگر نتایج و یافته‌های تحقیق را استخراج می‌کند؟

ب) کدام مرحله مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود؟

ج) در کدام مرحله محقق میزان اعتبار، دقت و صحت مطالب را ارزیابی می‌کند؟

د) در کدام مرحله هدف پژوهش مشخص می‌شود؟

۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات - شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات - انتخاب موضوع

۲) شناسایی منابع - انتخاب موضوع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش

۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۴) گزارش یافته‌های پژوهش - تدوین پرسش‌های تحقیق - شناسایی منابع - تدوین پرسش‌های تحقیق

۶۱- کدام یک از گزینه‌ها، عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) در گاه‌شماری اوستایی ماه‌ها و روزهای هر ماه با نام‌گذاری شده بود.
 (ب) گاه‌شماری هجری خورشیدی براساس گاه‌شماری تنظیم شده و از سال ش. در ایران رسمیت یافت.
 (ج) از آثار باستانی ایران است که به طور اتفاقی و تصادفی کشف شده است.
 (د) مکان‌های باستانی و تاریخی از نظر با یکدیگر متفاوت‌اند.

- (۱) به تخت نشستن هر پادشاه - جلالی، ۱۳۰۷ - مردان نمکی - نوع اشیاء، ابزارها و بناها
 (۲) براساس فرهنگ و آیین ایرانی - یزدگردی، ۱۳۰۷ - شهر سوخته - نوع مصالح و معماری
 (۳) اسامی ایزدان و فرشتگان - جلالی، ۱۳۰۴ - تمدن جیرفت - شکل و وسعت
 (۴) گردش ماه به دور زمین - یزدگردی، ۱۳۰۴ - نقش رستم - نوع سکونت‌گاه روستایی و شهری

۶۲- چند مورد از جمله‌های زیر نادرست است؟

- تاریخ‌نگاری از قرن پنجم میلادی در یونان باستان و با ظهور هرودت آغاز شد.
- بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی مورخان است.
- تکامل فن تاریخ‌نویسی بعد از هرودت عامل اصلی گسترش علم تاریخ در یونان باستان بود.
- تپه باستانی کنارصندل در مرودشت استان فارس یکی از مکان‌های مهم باستان‌شناختی به شمار می‌رود.
- موزه آرمنائز در سن‌پترزبورگ و موزه متروپولیتن در نیویورک قرار دارند.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۶۳- منابع پژوهش تاریخی ذکر شده، از نظر درجه اهمیت و اعتبار، جزء کدام دسته از منابع تاریخی هستند؟

«طاق بستان - کتاب هرودت - سکه ساسانیان - کتاب تاریخ دهم انسانی - پایان‌نامه‌ها - کتاب طبری»

- (۱) منبع دست اول - منبع دست دوم - منبع دست اول - منبع دست دوم - منبع دست دوم - منبع دست دوم
 (۲) منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست دوم - منبع دست دوم - منبع دست اول
 (۳) منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست دوم - منبع دست اول - منبع دست اول
 (۴) منبع دست اول - منبع دست دوم - منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست اول - منبع دست دوم

۶۴- کدام گزینه درباره نقشه تاریخی نادرست است؟

- (۱) امروزه از نقشه‌های تاریخی برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه‌های حیات اقتصادی انسان در گذشته استفاده می‌شود.
 (۲) نقشه‌های تاریخی محل دقیق رویدادها به خصوص جنگ‌ها، شبکه راه‌ها، مسیرهای مهاجرت و لشکرکشی‌ها و تقسیمات اداری و مالیاتی را نمایش می‌دهند.
 (۳) نقشه‌های تاریخی انواع مختلف اطلاعات شامل قلمرو حکومت‌ها، مرزها، پایتخت‌ها، شهرها و بناهای مهم را نشان می‌دهد.
 (۴) یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه تاریخ است.

۶۵- به ترتیب در سال‌های ۴۶ ق.م. و ۵۲۵ م. چه تغییر و تحولی در گاه‌شماری میلادی پدید آمد؟

- (۱) در سال ۴۶ ق.م. ژولیوس سزار امپراتور روم دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری بابلی اصلاح شود و در سال ۵۲۵ م. به صلیب کشیده شدن حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.
 (۲) در سال ۴۶ ق.م. ژولیوس سزار امپراتور روم دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود و در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.
 (۳) در سال ۴۶ ق.م. ژولیوس سزار امپراتور رومی دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری قمری اصلاح شود و در سال ۵۲۵ م. پاپ گرگوار سیزدهم تولد حضرت مسیح را به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین کرد.
 (۴) در سال ۴۶ ق.م. پاپ گرگوار سیزدهم، به کمک منجمان، گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد و در سال ۵۲۵ م. به صلیب کشیده شدن حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

جغرافیای ایران

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۶۶- «شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.» زیرا

- (۱) جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.
 - (۲) تعادل محیط را در مدت طولانی حفظ می‌کند.
 - (۳) جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند.
 - (۴) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها، در جغرافیا مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- ۶۷- محیط جغرافیایی چگونه شکل می‌گیرد؟

- (۱) استفاده انسان از استعداد خود برای انجام تغییرات
 - (۲) از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی
 - (۳) قبل از پیدایش انسان بر روی کره زمین وجود داشته است.
 - (۴) از ترکیب هواکره، سنگ‌کره و آب‌کره
- ۶۸- جغرافیا کدام قسمت از دانش بشری محسوب می‌شود؟

- (۱) علم نحوه به وجود آوردن تغییرات در محیط طبیعی
- (۲) کمک به انسان‌ها برای آشنایی با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها
- (۳) چگونگی تسلط انسان بر طبیعت و مقابله با آن
- (۴) بررسی عوامل و حوادث طبیعی و راه‌های مقابله با آن

۶۹- «با در نظر گرفتن یک روستا که دارای خاک، آب، نیروی انسانی و سرمایه است که بر نوع اشتغال آن اثر می‌گذارد» کدام عبارت مفهوم درستی را تبیین می‌کند؟

- (۱) انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود.
 - (۲) تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
 - (۳) در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد.
 - (۴) درک توان‌ها و استفاده از منابع، به انسان‌ها برای رفع نیازها کمک زیادی می‌کند.
- ۷۰- کدام گزینه با توجه به موارد زیر، در ارتباط با علم جغرافیا و دید ترکیبی درست است؟

- الف) جغرافی‌دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات استفاده می‌کند که فنون جغرافیایی به کمک او می‌آید.
- ب) به دلیل آنکه اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند، سبب شده است که جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.
- ج) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

د) جغرافی‌دان با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند، او در این راه از جغرافیای انسانی بهره می‌گیرد.

- (۱) ب و د (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و ج

۷۱- جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به کدام مورد، نیاز دارند؟ و چگونه به آن دست می‌یابند؟

- (۱) اطلاعات - منابع و روش‌های مختلف
- (۲) روش‌های پژوهشی - استفاده از روش میدانی و کتابخانه‌ای
- (۳) منابع مطالعاتی - منابع تحقیقاتی
- (۴) منابع جغرافیایی - استفاده از روش میدانی و کتابخانه‌ای

۷۲- پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید

- (۱) منابع مطالعاتی و تحقیقاتی خود را مشخص کند.
- (۲) صورت مسئله را به شکل سؤالی بنویسد.
- (۳) مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند.
- (۴) پژوهش دیگر محققان را در زمینه تحقیق خود، بررسی کند.

۷۳- کدام عبارت با رکن اساسی جغرافیا همخوانی دارد؟

- (۱) چرا ریزگردها در مناطق زاگرس نشین دیده می شود؟
- (۲) در مناطق زاگرسی پدیده ریزگردها را شاهد هستیم.
- (۳) براساس تحقیقات صورت گرفته، مشخص شده است که از بین رفتن تالابها، از عوامل پیدایش ریزگردها در نواحی مختلف زاگرس می باشد.

(۴) دخالت های انسان در طبیعت، موجب تشکیل ریزگردها در مناطق زاگرس نشین شده است.

۷۴- کدام مورد، ارتباط سؤالات کلیدی در جغرافیا را با متن زیر، به ترتیب از «الف» تا «د»، به درستی مشخص می کند؟

«هر چند میان سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا با نواحی توسعه یافته صنعتی آمریکای شمالی، اروپا و استرالیا اختلاف قابل توجهی وجود دارد، ولی در کشورهای آسیایی و آفریقایی، بخش عمده ای از رشد شهرنشینی به علت صنعتی شدن و توسعه کارخانه ها و یا رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی و به دنبال آن مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها به منظور اشتغال و دستمزد بیشتر بوده است.»

الف) «کجا»، این پدیده در کدام مکان اتفاق افتاده است؟

ب) «چه چیز»، چه چیزی اتفاق افتاده است؟

ج) «چرا»، علت وقوع این پدیده چیست؟

د) «چطور»، زمینه های به وجود آمدن این پدیده چیست؟

- (۱) آسیا و آفریقا - مهاجرت از روستا به شهر - توسعه کارخانه ها و رشد بخش خدمات - اشتغال و دستمزد بیشتر
- (۲) آمریکای شمالی و اروپا - بالا بودن سطح شهرنشینی - اشتغال و دستمزد بیشتر - صنعتی شدن و توسعه کارخانه ها
- (۳) آسیا و آفریقا - مهاجرت از روستا به شهر - اشتغال و دستمزد بیشتر - صنعتی شدن و توسعه کارخانه ها
- (۴) آمریکای شمالی و اروپا - بالا بودن سطح شهرنشینی - اختلاف بین شهرنشینی در اروپا و آمریکا - صنعتی شدن و توسعه کارخانه ها

۷۵- با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا، کدام گزینه منطبق با موارد زیر، به درستی تدوین شده است؟

الف) به نظر می رسد وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

ب) پژوهشگر با کمک عکس های هوایی و ماهواره ای، رشد فیزیکی شهر کرج را طی یک دهه بررسی می کند.

ج) درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

د) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه ای مستقیم وجود دارد.

(۱) «الف» قبل از «ج» می باشد و «ب» بعد از «د» اتفاق می افتد.

(۲) «ب» و «ج» قبل از «الف» و پس از «د» رخ می دهد.

(۳) «الف» مقدم بر «ب» می باشد و «د» بعد از «ج» اتفاق می افتد.

(۴) «د» قبل از «ب» می باشد و پس از «ج» رخ می دهد و «الف» بعد از تمامی موارد شکل می گیرد.

- ۷۶- به ترتیب لازمه ورود به مبحث استدلال چیست و کدام یک به کمک تعریف انجام می‌شود؟
- (۱) آشنایی با مفاهیم و الفاظ - معلوم ساختن تصدیق مجهول به کمک تصدیق‌های معلوم
 - (۲) آشنایی با قضیه و اقسام آن - معلوم ساختن تصدیق مجهول به کمک تصدیق‌های معلوم
 - (۳) آشنایی با مفاهیم و الفاظ - استفاده از تصورات معلوم برای شناسایی تصور مجهول
 - (۴) آشنایی با قضیه و اقسام آن - استفاده از تصورات معلوم برای شناسایی تصور مجهول
- ۷۷- به ترتیب تصور یا تصدیق بودن عبارات «لباسی که دیروز خریدم» و «پایتخت چین، شانگهای نیست» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
- (۱) تصور - تصور
 - (۲) تصور - تصدیق
 - (۳) تصدیق - تصور
 - (۴) تصدیق - تصدیق
- ۷۸- کدام گزینه بیانگر علت نیاز روزافزون انسان به علم منطق است؟
- (۱) حجم انبوه اطلاعات رسانه‌ها
 - (۲) کاربرد و تأثیر سریع آگهی‌های تجاری
 - (۳) نیاز انسان به استدلال و تعریف در زندگی
 - (۴) افزایش مغالطه‌ها در آگهی‌های تجاری و نشریات مختلف
- ۷۹- در کدام گزینه با یک تعریف مواجه نیستیم؟
- (۱) پژوهش‌های علمی مشخص کرده که استفاده از ماسک در کنترل کرونا مؤثر است پس باید همه ماسک بزنند.
 - (۲) شیعه به معتقد به ولایت حضرت علی (علیه السلام) می‌گویند.
 - (۳) پیاده‌سازی مقصد، برنامه‌ای است که پیشاپیش زمان و مکان رفتار را تعیین می‌کند.
 - (۴) منظور از عادت اتمی، تغییری کوچک، دستاوردی جزئی و پیشرفت یک درصدی است.
- ۸۰- با وجود اینکه «ذهن انسان به طور طبیعی براساس قوانین منطقی می‌اندیشد»، چرا آموختن علم منطق برای همگان مفید است؟
- (۱) آموختن علم منطق برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار می‌آید.
 - (۲) علم منطق مواد لازم برای ساختن بنای فکر را در اختیار می‌گذارد.
 - (۳) تنها با دانستن علم منطق می‌توان آن را در زندگی روزمره به کار برد.
 - (۴) ذهن همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد و گاهی دچار اشتباه می‌شود.
- ۸۱- کلمات مشخص شده در عبارات زیر، به ترتیب دارای چه نوع دلالتی هستند؟
- (الف) ایران، خانه من است.
 - (ب) امروز دل و دماغ ندارم.
 - (ج) این نویسنده بسیار خوش‌قلم است.
 - (د) پول‌های داخل گاوصندوق را دزدیدند.
- (۱) التزامی - التزامی - تضمّنی - تضمّنی
 - (۲) مطابقی - التزامی - التزامی - مطابقی
 - (۳) التزامی - التزامی - التزامی - مطابقی
 - (۴) التزامی - تضمّنی - التزامی - تضمّنی
- ۸۲- ابیات زیر می‌تواند منشأ چه مغالطه‌ای شود؟
- «هر که ما را یاد کرد ایزد مر او را یار باد
هر که اندر راه ما خواری فکند از دشمنی»
- (۱) شیوه نگارش کلمات
 - (۲) ابهام در مرجع ضمیر
 - (۳) اشتراک لفظ
 - (۴) توسل به معنای ظاهری
- ۸۳- در کدام گزینه همه واژه‌ها می‌توانند موجب مغالطه نگارشی شوند؟
- (۱) پرتقال - حیات - کرم
 - (۲) رود - تورم - رأس
 - (۳) محرم - حرام - حرمت
 - (۴) شیر - خواب - شهادت

۸۴- مغالطه «توسل به معنای ظاهری»،

- (۱) یعنی استفاده از کلماتی که معنای ساده و ظاهری دارند.
- (۲) همیشه عمدی صورت می‌گیرد و نمی‌تواند غیرعمدی باشد.
- (۳) بر معنای ظاهری کلمات تأکید می‌کند، بنابراین به بحث دلالت مربوط نیست.
- (۴) از به کاربردن اشتباهی معنای مطابقی به جای تضمّنی و التزامی به وجود می‌آید.

۸۵- در کدام گزینه مغالطه ابهام در مرجع ضمیر دیده می‌شود؟

- (۱) محمد با دوست ده‌ساله‌اش بود که برادرش آنها را دید.
- (۲) من این کار را با خواست خودم انجام می‌دهم.
- (۳) حاتم طایی شده‌ای؟ نه من حمید جوادی هستم.
- (۴) عجب جلال و جبروتی! با جلال چه کار داری؟

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۸۶- عبارت زیر به کدام یک از ویژگی‌های یک کارآفرین موفق اشاره دارد؟

«آقای محمدی با پولی که از پس‌انداز چند ساله‌اش جمع‌آوری کرده است، اقدام به تولید یک داروی خاص نموده است که هیچ واحد تولیدی این کار را انجام نداده. وی با اطلاع کامل از تمام هزینه‌ها و مشکلات به امید جا افتادن این محصول در بازار داخلی و به دنبال امکان صادرات آن می‌باشد.»

- (۱) نوآور - یادگیرنده - پرانگیزه
(۲) ریسک‌پذیر - تیزبین - خوش‌بین
(۳) ریسک‌پذیر - نوآور - پرانگیزه
(۴) نوآور - تیزبین - پرانگیزه

۸۷- کدام گزینه به ترتیب و به درستی کامل‌کننده عبارت زیر است؟

- در ایران بیش از صد هزار شرکت ثبت می‌شود.
- کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم کالا یا خدمتی را تولید کند.
- کسب‌وکارهایی که در مسیر تولید کالا و خدمات نباشند، غارتگرانه و حرام هستند.

- (۱) سالانه - آگاهی و دانش - ضروری
(۲) روزانه - آگاهی و دانش - مشروع
(۳) سالانه - مهارت ابتکار عمل - مشروع
(۴) روزانه - مهارت ابتکار عمل - ضروری

۸۸- آقای علیپور کارگاه تولید کفش دارد. ایشان در سال، ۶۰۰۰ جفت کفش از قرار هر جفت ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان تولید کرده است. هزینه‌های تولید ایشان به شرح زیر است:

- هزینه آب و برق و گاز و قبوض شهرداری ماهانه ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
- دستمزد ماهانه هر کارگر از ۱۰ نفر کارگر ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان
- هزینه استهلاک و خرید مواد اولیه ۲,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
- اجاره ماهانه کارگاه ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

میزان سود یا زیان چند میلیون تومان است؟

- (۱) ۳۴۱۰ تومان سود (۲) ۳۱۵۱ تومان ضرر (۳) ۴۴۷۰ تومان سود (۴) ۲۵۹۰ تومان سود

۸۹- چه تعداد از عبارات زیر نادرست است؟

- کسب‌وکارهای شخصی متعلق به یک شخص است و همه آنها کوچک مقیاس‌اند.
- شرکت‌های سهامی عام و خاص، شرکت‌های تضامنی و شرکت‌های با مسئولیت محدود از انواع شرکت‌ها می‌باشند.
- شرکت، کسب‌وکاری است که خودش هویتی قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد یا انسان رفتار می‌کند.
- دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب بخورند.
- شرکت تعاونی کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اجتماعی آنها کمک می‌کند.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۹۰- به ترتیب در کدام گزینه قسمت اول مربوط به معایب «ایجاد شرکت» و قسمت سوم مربوط به مزایای «کسب‌وکار شخصی» می‌باشد؟

- (۱) مسئولیت نامحدود - امکان رقابت بالاتر - مسئولیت محدود
(۲) تأخیر در تصمیم - تقسیم سود به تناسب مالکیت - مالک کامل سود
(۳) هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر - مسئولیت نامحدود - بار سنگین مسئولیت
(۴) تخصص‌گرایی بیشتر - آزادی عمل و سهولت تصمیم‌گیری - منافع مالیاتی

محل انجام محاسبات

۹۱- علی و محمد به تازگی تعدادی از سهام شرکت آلفا را خریداری کرده‌اند. در صورتی که علی ۲۰ درصد و محمد ۲۵ درصد از ۲۰۰ هزار سهم را خریده باشند؛

الف) محمد چه تعداد سهام دارد؟

ب) اگر رضا ۸ درصد از سهام علی را خریداری کند، صاحب چه تعداد سهم است؟

(۱) الف: ۴۰,۰۰۰ ب: ۱۶,۰۰۰ (۲) الف: ۵۰,۰۰۰ ب: ۱۶,۰۰۰

(۳) الف: ۴۰,۰۰۰ ب: ۳۲۰۰ (۴) الف: ۵۰,۰۰۰ ب: ۳۲۰۰

۹۲- وقتی گفته می‌شود: «اگر کل زمین را زیر کشت گندم ببرید، دیگر نمی‌توانید در آن یونجه یا جو بکارید» منظور چیست؟

(۱) منابعی که در اختیار است کاملاً محدود است. (۲) همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند.

(۳) منابع و امکانات دارای هزینه فرصت یکسانی هستند. (۴) منابع دارای محدودیت در استفاده هستند.

۹۳- با توجه به قید بودجه رسم شده، مطلوب است:

الف) تعیین مقدار X

ب) در نقطه A چه مقدار امکان پس‌انداز وجود دارد؟

ج) نتیجه محدودیت بودجه چیست؟

(۱) الف: ۴۰ ب: ۳/۵ میلیون تومان ج: بده - بستان

(۲) الف: ۵۰ ب: ۶/۵ میلیون تومان ج: صرفه‌جویی

(۳) الف: ۵۰ ب: ۳/۵ میلیون تومان ج: بده - بستان

(۴) الف: ۴۰ ب: ۶/۵ میلیون تومان ج: صرفه‌جویی

۹۴- در هر کدام از عبارات زیر کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری اتفاق افتاده است؟

الف) رضا بعد از یک پیشنهاد کاری خوب، تصمیم گرفته به یک مرکز خرید برود و تعدادی لباس جدید خریداری کند و سپس به یک رستوران لوکس برود.

ب) خانم محمدی برای برگزاری جشن تولد پسرش از اداره وام گرفته است.

(۱) الف: خودرأی بودن ب: خودرأی بودن (۲) الف: بی‌صبری زیاد ب: بی‌صبری زیاد

(۳) الف: بی‌صبری زیاد ب: خودرأی بودن (۴) الف: خودرأی بودن ب: بی‌صبری زیاد

۹۵- شخصی ۱۰۰ میلیون تومان پول پس‌انداز کرده است و قصد دارد این پول را سرمایه‌گذاری کند. انتخاب‌های مختلفی طبق جدول پیش روی اوست:

الف) در صورتی که اقدام به خرید طلا نماید، هزینه فرصت وی چقدر است؟

ب) هزینه فرصت انتخاب منطقی وی چقدر است؟

(۱) ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۱,۰۰۰,۰۰۰

(۲) ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۵,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۶,۰۰۰,۰۰۰

(۴) ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۵,۰۰۰,۰۰۰

سپرده‌گذاری در بانک	۲۵ درصد سود سالانه
خرید سهام	۳ درصد سود ماهانه
خرید طلا	۱۸ میلیون سود سالانه
مشارکت در یک کار تولیدی	۳۱ میلیون سود سالانه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱
۹ آبان ۱۴۰۴

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۱)	امیر زراندوز	عباس سعیدی - پیمان شوبی	محمد منتظران - آيسان طاووسی
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	مرتضی کلاشلو	فاطمه اصل سلیمانی - زهرا بهلولی	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	هانی رکن‌الدینی	محمدپارسا حیدرزاده - هانی رکن‌الدینی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	زهرا فرزانه	حسن اسدی - زهرا فرزانه حمیدرضا قائدامینی	مبینا بهرامی - حسن اسدی
۵	تاریخ (۱)	مهسا اصغری	احسان اسدی - فرزانه عامری	هستی کرمی - سپهر علیپور
۶	جغرافیا (۱)	بهروز یحیی	شهرام امامی - پیمان بیگدلی	احسان اسدی - هستی کرمی
۷	منطق	محمد رضایی‌بقا	محمد رضایی‌بقا - اکرم یاسری	احسان اسدی - غزاله انتظاری
۸	اقتصاد	علیرضا هاشمی سنجانی	نوشین خدایی‌نیا - آیدانا رستمی	رویا غفاری - آيسان طاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

گزینه ۲ صحیح است.

نکته: معادله درجه دوم، معادله‌ای به شکل $ax^2 + bx + c = 0$ است

که در آن $a \neq 0$ ضریب x^2 ، b ضریب x و c عدد ثابت است.

با توجه به تعریف معادله درجه دوم، هر گزینه را بررسی می‌کنیم:

$$1) \quad 3x^2 - x + 1 = 3x(x-1) \Rightarrow 3x^2 - x + 1 = 3x^2 - 3x$$

$$\Rightarrow -x + 1 = -3x \quad (\text{معادله درجه اول})$$

$$2) \quad (x-1)(x+1) = x \Rightarrow x^2 - 1 = x$$

$$\Rightarrow x^2 - x - 1 = 0 \quad (\text{معادله درجه دوم})$$

$$3) \quad 2x^2 - 5x = 1 + 2x^2 \Rightarrow -5x = 1$$

$$4) \quad 4x + 2 = 2 - 4x \quad (\text{معادله درجه اول})$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۳)

گزینه ۱ صحیح است.

اگر عدد موردنظر را x در نظر بگیریم، $10x$ برابر آن و مربع آن

برابر x^2 خواهد بود. بنابراین بیان ریاضی عبارت «ده برابر عددی از

مربع آن عدد، ۲۵ واحد بیشتر است» به صورت « $10x = x^2 + 25$ » خواهد بود.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۴)

گزینه ۴ صحیح است.

حقوق کارمند را x فرض می‌کنیم. پس حقوق مدیر داخلی برابر با $2x$

و حقوق مهندس $3x$ می‌شود لذا داریم:

$$\begin{array}{ccc} \text{تعداد} & \text{تعداد} & \text{تعداد} \\ \text{کارمندان} & \text{مدیران} & \text{مهندسان} \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ 3(x) & + 2(2x) & + 1(3x) = 80 \end{array}$$

$$\Rightarrow 3x + 4x + 3x = 80 \Rightarrow 10x = 80 \Rightarrow x = 8$$

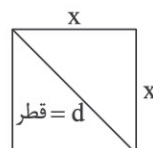
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۴)

گزینه ۳ صحیح است.

نکته: مربعی به طول ضلع x ، دارای محیطی برابر $4x$ و قطری برابر

$$x\sqrt{2} \text{ دارد.}$$

طبق رابطه فیثاغورس برای محاسبه قطر مربعی به طول ضلع x ، داریم:

$$x^2 + x^2 = d^2 \Rightarrow d^2 = 2x^2 \xrightarrow{\text{جذر}} d = \sqrt{2}x$$

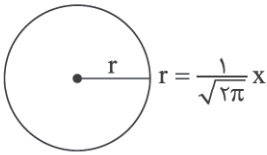
با توجه به صورت سؤال:

$$4x = 40 \Rightarrow x = 10 \Rightarrow \text{قطر مربع} = \sqrt{2}x = 10\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۲)

گزینه ۳ صحیح است.

نکته: مساحت دایره‌ای به شعاع r برابر $S = \pi r^2$ است.

$$S = \pi r^2 \Rightarrow S = \pi \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}} x \right)^2 = \pi \times \frac{x^2}{2\pi}$$

با توجه به شکل صورت سؤال داریم:

$$\Rightarrow S = \frac{x^2}{2} = 8 \Rightarrow x^2 = 16 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 & \text{قق} \\ x = -4 & \text{غقق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۵)

گزینه ۴ صحیح است.

نکته: در یک معادله درجه ۲، اگر دو ریشه، با هم برابر باشند، اصطلاحاً می‌گوییم، معادله ریشه مضاعف دارد.

اگر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ دارای ریشه مضاعف باشد

$$\Delta = 0 \quad (\Delta = b^2 - 4ac) \text{ حتماً}$$

حال کفایت دلتای هر ۴ گزینه را بررسی کنیم:

$$1) \quad 3x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(3)(-1) = 1 + 12 = 13 \neq 0$$

$$2) \quad x^2 - 5x - 6 = 0 \Rightarrow \Delta = (-5)^2 - 4(1)(-6) = 25 + 24 = 49 \neq 0$$

$$3) \quad 2x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (-4)^2 - 4(2)(1) = 16 - 8 = 8 \neq 0$$

$$4) \quad x^2 + 14x + 49 = 0 \Rightarrow \Delta = (14)^2 - 4(1)(49) = 196 - 196 = 0$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۲۰)

گزینه ۱ صحیح است.

نکته: برای حل معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به روش دلتا با استفاده از رابطه زیر ریشه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4(9)(-2) = 9 + 72 = 81$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x = \frac{-3 \pm \sqrt{81}}{2(9)}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-3+9}{18} \Rightarrow x_1 = \frac{6}{18} = \frac{1}{3} \\ x_2 = \frac{-3-9}{18} \Rightarrow x_2 = \frac{-12}{18} = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

بنابراین نسبت ریشه منفی معادله به ریشه مثبت آن برابر -2 است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۲۱ و ۲۸)

گزینه ۳ صحیح است.

اگر ریشه‌های یک معادله درجه دوم را α و β فرض کنیم، معادله $(x-\alpha)(x-\beta) = 0$ و هر مضرب غیرصفری از آن را به عنوان

معادله درجه دوم مربوطه می‌توانیم انتخاب کنیم. الان $\alpha = \frac{1}{3}$ و

$\beta = -3$ است (یا برعکس) لذا داریم:

$$(x - \frac{1}{3})(x + 3) = 0 \xrightarrow{\text{ضرب می‌کنیم}} x^2 + 3x - \frac{1}{3}x - \frac{3}{3} = 0$$

$$\xrightarrow{\text{ضرب تمام جملات در ۳}} 3x^2 + 6x - x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 + 5x - 3 = 0$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۱)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

نکته: در حل معادله درجه دوم $x^2 + ax = b$ به روش مربع کامل، کافیت نصف ضریب x (یعنی $\frac{a}{2}$) را به توان دو رسانده و به طرفین معادله اضافه کنیم (یعنی $\frac{a^2}{4}$):

$$x^2 + ax + \frac{a^2}{4} = b + \frac{a^2}{4} \Rightarrow (x + \frac{a}{2})^2 = b + \frac{a^2}{4}$$

با توجه به روش مربع کامل که بیان شد:

$$x^2 - 2x = 3 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 3 + 1 \Rightarrow (x - 1)^2 = 4$$

بنابراین $a = 4$ خواهد بود.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۳)

۱۰. گزینه ۳ صحیح است.

معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به روش کلی (دلتا) $\Delta = b^2 - 4ac$ دارای جوابهای زیر است:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

بنابراین معادله $x^2 + ax - 2a^2 = 0$ به صورت زیر حل می شود:

$$\begin{cases} \Delta = (a)^2 - 4(1)(-2a^2) = a^2 + 8a^2 = 9a^2 \\ x = \frac{-a \pm \sqrt{9a^2}}{2(1)} = \frac{-a \pm 3a}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = -2a \\ x = a \end{cases} \end{cases}$$

بنابراین مجموع این ریشهها برابر $-a$ است. پس $-a = -3$ است. پس: $a = 3$.

روش دوم:

نکته: مجموع ریشههای حقیقی معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ برابر $-\frac{b}{a}$ است. با توجه به نکته، مجموع ریشههای حقیقی معادله

$$x^2 + ax - 2a^2 = 0 \text{ برابر } -a \text{ است. پس:}$$

$$-a = -3 \Rightarrow a = 3$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)

۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

نکته: نقطه سربه سر میزانی از تولید یک بنگاه اقتصادی را نشان می دهد که در آن میزان هزینه ها با میزان درآمدها برابر می شود و بنگاه در این سطح از تولید نه سود می کند و نه ضرر.

در نقطه سربه سر سود صفر است، پس به ازای $x = 7$ ، $p(7) = 0$ بنابراین:

$$p(7) = 0 \Rightarrow -49 + 140 + a = 0 \Rightarrow a = -91$$

بنابراین اگر کارگاه چتری نفروشد ۹۱ واحد پولی ضرر می کند.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۱)

۱۲. گزینه ۲ صحیح است.

نکته: ریشه هر معادله، در خود معادله صدق می کند.

با توجه به نکته، $x = -2$ را در معادله جایگذاری می کنیم و a را به دست می آوریم:

$$2(-2)^2 + a(-2) - 6 = 0 \Rightarrow 8 - 2a - 6 = 0 \Rightarrow -2a = -2 \Rightarrow a = 1$$

حال $a = 1$ را در معادله جایگذاری کرده و معادله را حل می کنیم:

$$2x^2 + x - 6 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (1)^2 - 4(2)(-6) = 1 + 48 = 49$$

$$\Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x = \frac{-1 \pm \sqrt{49}}{2(2)}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-1+7}{4} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} = 1.5 \\ x_2 = \frac{-1-7}{4} = \frac{-8}{4} = -2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

نکته: مساحت مستطیل برابر است با طول ضرب در عرض و مساحت مثلث برابر نصف قاعد در ارتفاع است. ابتدا مساحت مستطیل و مثلث را جداگانه حساب می کنیم و سپس با توجه به صورت سؤال، خواهیم داشت:

$$S_{\text{مستطیل}} + S_{\text{مثلث}} = 5$$

$$\begin{cases} S_{\text{مستطیل}} = x(2x+1) = 2x^2 + x \\ S_{\text{مثلث}} = \frac{1}{2}(2x)(x+1) = x(x+1) = x^2 + x \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2x^2 + x + x^2 + x = 5 \Rightarrow 3x^2 + 2x - 5 = 0$$

حال با استفاده از روش دلتا یا تجزیه، معادله را حل می کنیم:

$$(3x+5)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x = 1 \\ \text{یا} \\ \text{غقق } 3x+5=0 \Rightarrow x = -\frac{5}{3} \end{cases}$$

بنابراین محیط مستطیلی به طول ۳ و عرض ۱ برابر ۸ خواهد بود.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: معادله درجه دوم $(x+a)^2 = k$ به ازای:

$$\left. \begin{aligned} k > 0 & \text{ همواره دارای دو ریشه حقیقی متمایز است.} \\ k = 0 & \text{ دارای ریشه مضاعف است.} \\ k < 0 & \text{ ریشه حقیقی ندارد.} \end{aligned} \right\}$$

با توجه به نکته، معادله $(x+2)^2 = k-1$ به ازای $k = 0$ و $k = -1$ ریشه حقیقی ندارد و به ازای $k = 1$ دارای ریشه مضاعف است و تنها به ازای $k > 1$ این معادله همواره دارای دو ریشه حقیقی و متمایز است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۲)

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

نکته: در حل معادله درجه دوم $x^2 + ax = b$ ابتدا نصف ضریب x

(یعنی $\frac{a}{2}$) را به توان دو رسانده (یعنی $\frac{a^2}{4}$) و سپس این مقدار را به طرفین معادله اضافه می کنیم. حال سمت چپ تساوی حتماً مربع کامل شده و باید از عدد سمت راست تساوی جذر بگیریم. با توجه به نکته

ابتدا معادله را به صورت $x^2 - 5x = 6$ تبدیل می کنیم و داریم:

$$x^2 - 5x = 6$$

۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) واج آرای صامت «ش» محسوس است، تکرار ندارد.
- (۲) واج آرای صامت «س» محسوس است، تکرار ندارد.
- توجه: «سر» در این بیت در دو معنی متفاوت به کار رفته است.
- (۳) واج آرای صامت «د» محسوس است، تکرار ندارد.
- (۴) واج آرای صامت «م» و تکرار واژه «ماه».

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

در همه ابیات وزن و آهنگ، کوبنده و کوتاه است اما فقط در گزینه ۳ فضای شعر، فضایی حماسی است و وزن کوبنده بار حماسی این بیت را غنی‌تر ساخته است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۱)

۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

واج آرای صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است. بنابراین واج آرای بیت گزینه ۲ که از تکرار مصوت «-» پدید آمده، نسبت به سایر بیت‌ها که در آنها یک صامت تکرار شده، کمتر محسوس است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

وزن و موسیقی این ابیات شاد و ریتمیک است ولی فقط بیت گزینه ۱ موضوعی شاد را بیان می‌کند. سایر ابیات بیان غم و اندوه و حسرت هستند.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۳)

۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

در ابیات (الف) و (د) تکرار به کار رفته است.

بررسی ابیات:

- الف) تکرار واژه‌های «شمع»، «جمع»، «شدی» و «نیم»
- ب) واژه «روان» چون در دو معنی متفاوت (رونده، روح) به کار رفته است، تکرار محسوب نمی‌شود.
- ج) غریب اول: عجیب / غریب دوم: ناآشنا
- د) تکرار واژه «گویند»
- ه) در این بیت هیچ کلمه‌ای تکرار نشده است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۷)

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه کلمات مشخص شده با تلفظ، املا و معنای یکسان، آرایه «تکرار» را پدید آورده‌اند، اما در سایر گزینه‌ها به علت تفاوت تلفظ کلمات، آرایه تکرار محسوب نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۷)

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

در گزینه ۱ شاعر به تأثیر سخن معشوق اشاره کرده است، اما در سایر گزینه‌ها به مفهوم تواضع و فروتنی اشاره شده است که موجب ارزشمندی انسان می‌گردد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۹)

$$\frac{(-\frac{5}{4})^2 - \frac{25}{4}}{(نصف ضرب x)} \rightarrow x^2 - 5x + \frac{25}{4} = \frac{25}{4} + 6$$

$$\Rightarrow (x - \frac{5}{4})^2 = \frac{49}{4}$$

بنابراین باید از عدد $\frac{49}{4}$ جذر بگیریم.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۴)

علوم و فنون ادبی

۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) هنگامی که از متن سخن می‌گوییم منظور فقط نوشته‌های روی کاغذ نیست، صدایی که می‌شنویم، بویی که حس می‌کنیم و ... هر کدام متن به شمار می‌روند.
- (۳) نگاهی کلی به متن، پیش از خوانش صورت می‌گیرد.
- (۴) هنگامی که اثری از دیدگاه ادبیات بررسی می‌شود، به آن قلمرو، قلمرو ادبی گفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

تعیین کردن نوع ادبی اثر (تعلیمی، حماسی، غنایی و ...) مربوط به مرحله پنجم تحلیل متن یعنی «نتیجه‌گیری و تعیین نوع» است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بهره‌گیری از تمثیل مربوط به قلمرو ادبی است.
- (۲) تمامی حذف‌ها در متن به قرینه لفظی صورت گرفته است.
- (۳) در متن آرایه کنایه به کار نرفته است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، تعلیمی هستند و بیت گزینه ۲، غنایی است. در ابیات ۱ و ۳، به نیکی کردن دعوت می‌شود، در بیت ۴، به جمع‌آوری توشه آخرت دعوت می‌شود. بیت ۲: شاعر به بیان بی‌تابی خود از دوری یار می‌پردازد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۶)

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

فضای عاطفی ابیات ۲، ۳ و ۴، اندوه و غله و شکایت از درد و رنج‌هاست. در بیت ۱ شاعر تأکید می‌کند که اگر دل را شاد بداریم غم در آن رخنه نخواهد کرد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۳)

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

در بیت (الف) واژه «صد» سه بار و در بیت (ب) واژه «قیامت» دو بار تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۷)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

- (۱) تیغ بیزاری: تشبیه
- (۲) تلخ و شیرین: تضاد
- (۳) تشخیص ندارد.
- (۴) تکرار واژه «جانب»

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۷)

۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۱: باید قدر عمر و فرصت‌ها را بدانیم.
مفهوم سایر گزینه‌ها: ارزشمندی عشق در معنا بخشیدن به زندگی عاشق
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۳۴)

جامعه‌شناسی

۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

- قرار گرفتن بر سر دوراهی: ارادی بودن
- پایین آوردن شیشه خودرو: هدف‌دار بودن
- بوق زدن راننده: معنادار بودن
- صحبت کردن با دانشجویان فرانسوی: آگاهانه بودن
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند و نتیجه طبیعی کنش محسوب می‌شوند. چنین پیامدهایی کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آنها را ارائه کند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
در اولویت قرار دادن یا حذف سؤالات یک آزمون تستی می‌تواند ناشی از وجود یا عدم آگاهی و سواد لازم جهت پاسخ‌دهی باشد. علاوه بر این، اولویت‌بندی و حذف سؤالات با توجه به سطح دشواری و مدت‌زمان لازم برای پاسخ‌دهی به آنان یک استراتژی لازم برای مدیریت زمان آزمون است؛ لذا هر دو گزینه آگاهانه و هدف‌دار بودن کنش صحیح است.
در این عبارت انتقال حس خوب هدف کنش علی است که بالقوه اتفاق می‌افتد؛ اما باید توجه داشت که صورت پذیرفتن این امر وابسته به ادراک این پدیده توسط همکلاسی‌های علی است و قطعی نخواهد بود. لبخند متقابل همکلاسی‌ها از نوع پیامدهای ارادی وابسته به دیگری است. پس از لبخند زدن‌های علی با افزایش صمیمیت احتمال ایجاد رابطه دوستی افزایش می‌یابد اما قطعی نیست و لازم است تا افراد با ارائه خود اقدام به ایجاد رابطه مذکور کنند. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
امکان پاسخ‌دهی به سؤال دانش‌آموز هنگامی فراهم می‌شود که معلم معنای کنش او را دریابد و تنها در صورت وجود آگاهی و دانش به مسئله است که پاسخ او مناسب خواهد بود. (رد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴)
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴، ۵ و ۷)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

نوع کنش انسان در ارتباط با خدا و خلقت از نوع اجتماعی است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
آدابی که ما مراعات می‌کنیم به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم در کنار یکدیگر زندگی کنیم. این موارد محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که خود نیز پدیده اجتماعی محسوب می‌شوند. (بنابراین مورد دوم هر چهار گزینه صحیح است.)
مواردی مثل عدالت، امنیت و آزادی ارزش محسوب می‌شوند و از جنس هدف و مقصود هستند. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

اگر اندیشه یا نیت درونی فرد متوجه دیگری باشد، این کنش درونی هم جنبه اجتماعی دارد چرا که در نسبت با دیگران تعریف می‌شود. - هنجارها کنش‌های اجتماعی را هدایت می‌کنند و از طرفی خود کنش‌های اجتماعی نیز در تغییر هنجارها نقش دارند.
بررسی گزینه‌های نادرست:
(۱) نادرست، کنش اجتماعی کنشی است که با توجه به دیگران صورت می‌گیرد و نه الزاماً در حضور آنان - جمله دوم صحیح است و ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند؛ در حالی که هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها می‌باشند.
(۲) نادرست، رعایت شدن حقوق افراد ارزشی است که خود از طریق هنجارهایی تحقق پیدا می‌کند - جمله دوم صحیح است و مطابق پاراگراف آخر صفحه ۱۴ کتاب درسی است.
(۴) نادرست، جمله اول صحیح است و ارزش‌ها و هنجارها پس از تحقق، به واسطه جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه به افراد انتقال پیدا می‌کنند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

احترام به قانون یک کنش اجتماعی است و درون جهان اجتماعی قرار دارد. ستارگان بیرون از جهان اجتماعی قرار دارند.
امنیت حاصل کنش اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارات نادرست:
عبارت دوم: افزایش جمعیت سالمند کشور، افزایش هزینه‌ها را در بر دارد. این هزینه‌ها عمدتاً به هزینه‌های بهداشت و درمان مربوط می‌شود.
عبارت سوم: عزم هر فرد برای ازدواج و تشکیل خانواده و تصمیم هر خانواده برای داشتن فرزند، در شیوه زندگی خودشان و دیگران مؤثر است.
عبارت چهارم: در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷ و ۱۶ و ۱۸)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

الف (ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی)	ب (پدیده اجتماعی)
افطار کنار مزار شهدا	قنات، ابتکار ایرانیان
ج (کنش اجتماعی)	

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۲۶)

۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

با افزایش جمعیت یک قوم، فرهنگ و آیین، امکان تأثیرگذاری آن بر سایر فرهنگ‌ها، اقوام و آیین‌ها افزایش می‌یابد. به همین دلیل، در هر جامعه‌ای میزان گرایش افراد و خانواده‌ها به فرزندآوری، از نظر کمی و کیفی اهمیت فراوان دارد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۷)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

کنش به خاطر خواسته پدر از نوع اجتماعی است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
زخمی شدن زانو پیامد غیرارادی و نتیجه طبیعی کنش است. (رد
گزینه‌های ۱ و ۲)
شرکت در مسابقه با وجود داشتن درد به دلیل اهمیت آن و خواسته
پدر به هدف کنش اشاره دارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
تشویق شدن از سوی دیگران نوعی پیامد ارادی وابسته به دیگران است
که وقوع آن احتمالی است. (رد گزینه ۲)
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷۵ و ۱۱)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

پیامدهای ارادی سیگار کشیدن: ترک یا معتاد شدن به آن / مورد
نکوهش دیگران قرار گرفتن
پیامدهای ارادی ورزش کردن: ورزش حرفه‌ای و ورزشکار حرفه‌ای شدن /
مورد تحسین دیگران قرار گرفتن
آسیب و بیماری برای خود و دیگران و تندرستی از پیامدهای غیرارادی
سیگار کشیدن و ورزش کردن است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸)

عربی، زبان قرآن

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: اَلَّذِينَ: کسانی که / اَمَنُوا (فعل ماضی): ایمان
آوردید، ایمان آورده‌اید / تَقُولُونَ (فعل مضارع): می‌گویید / لا تَفْعَلُونَ
(فعل مضارع منفی): انجام نمی‌دهید
خطاهای سایر گزینه‌ها:
کسانی که (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - ایمان آوردید/ ایمان آورده‌اید (رد
گزینه‌های ۱ و ۳) - می‌گویید (رد سایر گزینه‌ها) «صیغه جمع مذکر
مخاطب» - انجام نمی‌دهید (رد سایر گزینه‌ها) «صیغه جمع مذکر
مخاطب» / «به خدا» در جمله اضافی آمده است (رد گزینه ۳)
نکته: در تست‌های ترجمه هرگاه کلمه‌ای به صورت زائد و اضافی آمده
باشد که معادل عربی آن در عبارت وجود نداشته باشد، با گزینه اشتباه
روبه‌رو هستیم.
توجه: اَمَنُوا در چنین عباراتی جایگزین اَمَنَتم می‌باشد.
جمع مذکر غایب
جمع مذکر مخاطب

(عربی دهم، صفحه ۱۱)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: ثَمَانُونَ فِي الْمِئَةِ: هشتاد درصد / زَمَلَاتِي:
هم‌شاگردی‌هایم، هم‌کلاسی‌هایم / يُحَافِظُونَ (فعل مضارع): محافظت
می‌کنند، مراقبت می‌کنند، نگهداری می‌کنند / الْهُدُوءُ: آرامش / نَظَافَةٌ
الْكُتُبِ (ترکیب اضافی): پاکیزگی، تمیزی کتاب‌ها
خطاهای سایر گزینه‌ها:
هشتاد درصد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / هم‌شاگردی‌هایم، هم‌کلاسی‌هایم
(رد گزینه ۴) / محافظت (مراقبت، نگهداری) می‌کنند (رد گزینه‌های ۱
و ۴) / آرامش (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / تمیزی کتاب‌ها (رد گزینه ۳)
«در این گزینه به صورت ترکیب وصفی ترجمه شده است.»
نکته: اعداد دهگان در زبان عربی عقود نام دارند و به صورت جمع مذکر
سالم می‌آیند و دارای نشانه‌های جمع مذکر سالم «وَنَ، يَنَ» هستند.
مثال: «ثَمَانُونَ» هشتاد، «تِسْعِينَ» نود

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۰ و ۲۸)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: كَانْ: گویی / يَنْتَظِرُونَ (فعل مضارع): انتظار
می‌کشند / اَنْ تَفْرَغْ: که خالی شود / يَنْصَحُونَنا: ما را نصیحت می‌کنند،
ما را پند می‌دهند
خطاهای سایر گزینه‌ها:
گویی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / انتظار می‌کشند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) /
که خالی شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / ما را نصیحت می‌کنند، ما را پند
می‌دهند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «همواره» به صورت زائد و اضافی
آمده است (رد گزینه ۲) / «کمی» به صورت زائد و اضافی آمده است
(رد گزینه ۴)

توجه: «كَانْ» به معنای «گویی» را با «كَانَ» اشتباه نگیرید.
نکته: هرگاه «كَانْ» با فعل مضارع بیاید، فعل مضارع به صورت ماضی
استمراری ترجمه می‌شود؛ اما هرگاه فعل مضارع بعد «كَانْ» بیاید؛ فعل
مضارع به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.
مثال: «كَانَ الْمَعْلَمُ يَنْتَظِرُ» معلم انتظار می‌کشید. «كَانَ الْمَعْلَمُ يَنْتَظِرُ»
گویی معلم انتظار می‌کشد.

نکته: هرگاه بعد اسم اشاره، اسم «ال» دار بیاید، اسم اشاره به صورت
مفرد ترجمه می‌شود.

مثال: هؤلاء المدرِّسينَ: این معلم‌ها

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۸)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه درست عبارت: این دو (اینان)، نزد اهالی این روستا کشاورزان
محترمی هستند.
نکته: اگر اسم بعد از اسم اشاره «ال» نداشته باشد در ترجمه بین اسم
اشاره و آن اسم بدون ال، وقفه‌ای ایجاد می‌شود. ولی اگر پس از اسم
اشاره، اسم «ال» دار بیاید بدون وقفه ترجمه می‌شوند.
هؤلاء طَلَّابٌ ناجحون: اینها، دانش‌آموزانی موفق‌اند.
هؤلاء الطُّلَّابُ ناجحون: این دانش‌آموزان، موفق‌اند. در این حالت اسم
اشاره، مفرد ترجمه می‌شود.

(عربی دهم، صفحه‌های ۹ و ۱۳)

۴۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
چهار دانش‌آموز: أربعة طَلَّاب، أربعة تَلَامِيذ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) /
شهروندان: المُوَاطِنُونَ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / مثال‌هایی: أمثلة (رد
گزینه‌های ۳ و ۴)
نکته: معدود اعداد ۳ تا ۱۰ به صورت جمع می‌آید.
مثال: أربعة طَلَّاب: چهار دانش‌آموز

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۳)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

مفهوم عبارت عربی از امام علی (علیه السلام) این است که هر کس تخم
دشمنی بکارد ضرر و زیان درو می‌کند یعنی وقتی بدی می‌کنی انتظار
خوبی نداشته باش چون کسی که باد بکارد طوفان درو می‌کند.
بررسی گزینه‌ها:
(۱) شاعر (سعدی) به نیکی کردن و نیکی دیدن اشاره می‌کند.
(۲) شاعر (مولوی) به دو مورد یعنی خوبی و بدی و نتیجه آنها اشاره می‌کند
که اگر خوبی کنی خوبی می‌بینی و اگر بدی کنی بدی خواهی دید.

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

«النشاط» و «واحد و عشرون» صحیح است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۳، ۱۸، ۲۴ و ۲۷)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

نکته: اسم اشاره با اسم بعد از خود از نظر جنس و تعداد مطابقت دارد.
(اسم اشاره برای جمع غیرانسان به صورت مفرد مؤنث می‌آید.)
«الغُصون» جمع غیرانسان است و اسم اشاره باید برایش به صورت مفرد مؤنث بیاید: «تِلْكَ الْغُصُونُ» صحیح است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۲ و ۱۳)

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

در صورت سؤال خواسته شده کلمه‌ای را پیدا کنید که هم موصوف باشد و هم مضاف، باید ترکیبی را پیدا کنیم که وصفی و اضافی توأم باشد. یعنی اسمی که هم دارای صفت باشد و هم دارای مضاف‌الیه.
(موصوف / مضاف + مضاف‌الیه + صفت)
قاعة المطار الكبيرة: سالن بزرگ فرودگاه : قاعة: موصوف و الكبيرة: صفت / قاعة: مضاف و المطار: مضاف‌الیه در این گزینه «قاعة» هم موصوف است و هم مضاف.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «كِتَابَةُ الْحَدِيثِ» ترکیب اضافی و «الصَّحِيفَةُ الْجِدَارِيَّةُ» ترکیب وصفی است.

(۲) «قُوَّةٌ مُفْتَكِرَةٌ» ترکیب وصفی و «خَلَّ الْمُشْكَلَاتُ» ترکیب اضافی و «المشكلات الجديدة» ترکیب وصفی است.

(۳) «الاصطفاف الصباحي» ترکیب وصفی است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۳، ۱۰، ۱۸ و ۲۰)

۵۴. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه «الثانية» عدد ترتیبی است.

در گزینه‌های دیگر «واحدة و عشرون» و «سبعة» و «خمسة عشر» و «ثلاثين» اعداد اصلی می‌باشند.

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۴، ۲۷ و ۲۸)

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

در جای خالی اول: «اليوم» معدود و جای خالی عدد است و چون اول معدود آمده و بعد عدد در نتیجه یا عدد ترتیبی است و یا عدد ۱ و ۲. بنابراین در این گزینه «الثالث» که عدد ترتیبی است و با معدود مطابقت دارد صحیح است.

در جای خالی دوم: اول عدد آمده و بعد معدود «نشاطات» بنابراین عدد اصلی ۳ به بعد باید انتخاب شود و چون معدود جمع است بنابراین عدد سه به بعد را انتخاب می‌کنیم.

نکته: در تشخیص نوع عدد باید به جایگاه عدد و معدود توجه شود:

۱- عدد (۱ و ۲) و عدد ترتیبی ← معدود + عدد

(در این حالت عدد صفت برای معدود است و مطابقت عدد و معدود واجب است.)

۲- عدد ۳ تا ۱۰ ← عدد + معدود (در این حالت معدود «جمع» است.)

۳- عدد ۱۱ به بعد ← عدد + معدود (در این حالت معدود «مفرد» است.)

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

(۳) شاعر (مولوی) به سرانجام نیکی کردن اشاره می‌کند.

(۴) شاعر (سعدی) به سرانجام دشمنی کردن که به نوعی بدی کردن است اشاره دارد که نتیجه‌ای جز بدی نخواهد داشت و در نهایت موجب زیان خواهد بود.

اگر بدی کنی انتظار نیکی نداشته باش همان‌طور که درخت گز، میوه انگور نمی‌دهد.

(عربی دهم، صفحه ۱۲)

۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

خطای گزینه: متضاد کلمه «الرأسب: مردود» به صورت «التأجیح: موفق» می‌آید و نه به صورت «التجاح: موفقیت».

(عربی دهم، صفحه‌های ۳، ۱۳، ۱۴ و ۱۸)

ترجمه متن:

دولت‌ها در تمام کشورها مبالغ زیادی را برای ایجاد تأسیسات عمومی اختصاص می‌دهند چون از وظیفه دولت‌هاست که به شهروندان خدمت کنند و رفاه آنها را از طریق احداث یا ایجاد مدارس، بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، موزه‌ها و سایر تأسیسات عمومی برآورده کنند. ولی مراقبت از آنها فقط وظیفه دولت‌ها نیست بلکه همه مردم نیز مسئول آنها هستند و هر شهروندی در تمام کشورها باید به نگهداری و مراقبت از آنها توجه نماید.

بله، درست است که دولت‌ها مالک این تأسیسات هستند ولی آیا فقط دولتمردان و حکومتی‌ها از آنها بهره می‌برند؟ نه، مردم همگی از آنها بهره می‌برند پس باید به آنها توجه کنند.

۴۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست، بر همه مردم واجب است که مبالغ زیادی برای ایجاد تأسیسات عمومی اختصاص دهند.

(۲) نادرست، برخی از مردم در تمام کشورهای جهان از تأسیسات عمومی بهره می‌برند.

(۳) درست، دولتمردان نیز از تأسیسات عمومی بهره می‌برند.

(۴) نادرست، وظیفه شهروندان (مردم) است که به دولت‌ها خدمت کنند و رفاه آنها را برآورده نمایند.

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست، حق مردم است که در رفاه زندگی کنند و برآورده کردن این امر از وظایف دولت است.

(۲) نادرست، همه مردم در تمام کشورها به نگهداری از تأسیسات عمومی و مراقبت از آنها توجه می‌کنند.

(۳) درست، مراقبت از تأسیسات عمومی فقط وظیفه مردم نیست.

(۴) درست، معمولاً تأسیسات عمومی در تمام کشورها در مالکیت دولت است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

براساس متن، صیغه فعل «مفرد مؤنث غایب» است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

تاریخ

۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایهٔ باستانی روی هم قرار می‌گیرند: تپه‌های باستانی اطلاعات ارزنده‌ای را دربارهٔ نظام اجتماعی، باورها، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و میزان پیشرفت‌های فنی جوامع گذشته ارائه می‌دهند: آرامگاه‌ها منبع ارزشمندی برای مطالعه و شناخت زندگی مردم دوران پیش از تاریخ به شمار می‌روند: غارها در گوشه و کنار ایران به ویژه در فارس، همدان و کرمانشاه بر دیوارهٔ کوه‌ها و صخره‌ها نقش بسته‌اند و گوشه‌ای از فرهنگ و تمدن کهن ایرانی را به نمایش گذارده‌اند: سنگ‌نوشته‌ها و نقش برجسته‌ها
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

آرامگاه شی‌هوانگ‌تی، امپراتور چین باستان با ۸۰۰۰ مجسمهٔ سرباز در سال ۱۹۷۴ م. به طور اتفاقی توسط تعدادی از کشاورزان چینی که مشغول کندن چاه بودند، کشف شد. سنگ‌نوشتهٔ مشهور روزتا که با خطوط مصر باستان (هیروگلیف و دموتیک) و نیز خط یونانی نگارش یافته، به طور اتفاقی توسط سربازان فرانسوی که در زمان ناپلئون مصر را اشغال کرده بودند، کشف شد. تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران، مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان نیز به طور تصادفی کشف شده‌اند.
(تاریخ دهم، صفحه ۲۵)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه ۴ نادرست است، زیرا بیشتر اطلاعات منابع مکتوب، مربوط به رویدادهای سیاسی و نظامی و شرح اقدامات فرمانروایان است؛ بنابراین، کاوش‌های باستان‌شناسی و یافته‌های علمی باستان‌شناسان به مورخان کمک زیادی می‌کند که ابعاد مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی جوامع دوره‌های تاریخی را بهتر بشناسند.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی عبارت‌اند از:
۱- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آنها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه آنها را باید با استفاده از شواهد و مدارک شناخت.
۲- تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.
۳- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.
(تاریخ دهم، صفحه ۲)

۶۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی پاسخ پرسش‌ها:
الف) در مرحلهٔ گزارش یافته‌های پژوهش، پژوهشگر نتایج و یافته‌های تحقیق را استخراج و در قالب گزارش علمی (کتاب، مقاله، سخنرانی و...) ارائه می‌کند.

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) در گاه‌شماری اوستایی ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده بود.

نکته:

- گاه‌شماری هجری قمری بر پایهٔ گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است.
- در گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی، ماه‌ها براساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بودند.

- مبدأ گاه‌شماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

ب) جلالی یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

ج) تعدادی از آثار و بناهای تاریخی ایران، مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به طور تصادفی کشف شده‌اند.

نکته: شهر سوخته جزء نخستین شهرهای به وجود آمده در ایران است.

د) مکان‌های باستانی و تاریخی از نظر شکل و وسعت متفاوت‌اند. برخی از آنها سکونت‌گاه روستایی یا شهری هستند که چند هکتار وسعت دارند، مانند شهر سوخته در ایران و شهر پمپئی در ایتالیا.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۵، ۲۲ و ۲۵)

۶۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- تاریخ‌نگاری از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هرودت، که پدر تاریخ لقب گرفت، آغاز شد.

- بیشتر اطلاعاتی که تاکنون دربارهٔ زندگی انسان و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

- رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

- تپهٔ باستانی کنارصندل در جیرفت استان کرمان واقع شده است. مقبره‌ها و نقش برجسته‌های نقش رستم در مرودشت استان فارس است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴، ۲۴، ۲۶ و ۲۷)

۶۳. گزینه ۲ صحیح است.

طاق بستان، منبع دست اول است چون از دورهٔ ساسانیان باقی مانده است. کتاب هرودت، منبع دست اول است چون از دورهٔ یونان باستان باقی مانده است.

سکهٔ ساسانیان منبع دست اول است چون از دورهٔ ساسانیان باقی مانده است. کتاب تاریخ دهم انسانی منبع دست دوم است چون در حال حاضر و بر پایهٔ منابع دست اول نوشته شده است.

پایان‌نامه‌ها منبع دست دوم هستند چون در حال حاضر و بر پایهٔ منابع دست اول نوشته می‌شوند.

کتاب طبری، منبع دست اول است چون از دورهٔ گذشته برای ما باقی مانده است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸ و ۹)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

امروزه از نقشه‌های تاریخی برای ارائه اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جمعیتی و دیگر جلوه‌های حیات اجتماعی انسان در گذشته استفاده می‌شود.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۸)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند؛ به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

حدود دو قرن پس از آنکه امپراتوری روم دین مسیحیت را رسمیت بخشید، در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح (علیه السلام) به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

حدود ۱۰۰۰ سال بعد، پاپ گرگوار سیزدهم، به کمک منجمان، بار دیگر گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد. گاه‌شماری مسیحی، امروزه به نام گاه‌شماری میلادی شناخته می‌شود.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۳)

جغرافیای ایران

۶۶. گزینه ۳ صحیح است.

از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

(۲) عملکردهای مثبت انسان در محیط، می‌تواند تعادل محیط را در مدت طولانی حفظ کند.

(۴) به عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی اشاره دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۵)

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود.

(۳ و ۴) اشاره به شکل‌گیری کره زمین و موارد مربوط به آن را دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۵)

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

امروزه بسیاری از جغرافی‌دانان اعتقاد دارند که جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می‌کند با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها در محیط آشنا شود و از آنها در جهت بهبود زندگی خویش استفاده کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۳) مربوط به علوم تجربی می‌باشد.

(۴) بررسی عوامل به تنهایی به علم جغرافیا ارتباطی پیدا نمی‌کند و باید به تأثیرات آن بر زندگی انسان نیز بپردازد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

یک روستا را در نظر بگیرید که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال آن اثر می‌گذارد و بالعکس. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های دیگر به روابط متقابل انسان با محیط پرداخته است، در صورتی که سؤال به دنبال عامل مکان در جغرافیا می‌باشد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

الف) جغرافی‌دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک گرفته و با استفاده از سخت‌افزار و نرم‌افزارهای متعدد در زمان کوتاه و با دقت زیاد به سؤالات تحقیق خود پاسخ می‌دهد.

ج) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل نگر، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

بررسی سایر موارد:

ب) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل نگر، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

د) با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند ← نقشه‌خوانی ← فنون جغرافیایی

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۳ و ۷)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند. آنها تلاش می‌کنند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها: برای جمع‌آوری اطلاعات می‌توانند از روش میدانی و کتابخانه‌ای استفاده کنند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۱۱)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بررسی سایر موارد: پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۱۰)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. «این اتفاق در کجا رخ داده است؟»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سؤال چرا، به علت وقوع پدیده می‌پردازد. «چرا این پدیده به وجود آمده است؟»

منطق

۷۶. گزینه ۴ صحیح است.

زیرا پیش از پرداختن به بحث استدلال لازم است با قضیه و اقسام آن آشنا شویم و به کمک تعریف، تصور مجهول را به وسیله چند تصور معلوم شناسایی می‌کنیم.

بررسی و رد سایر گزینه‌ها:

(۱) چون سؤال دوقسمتی است، پس باید هر دو قسمت گزینه‌ها به پاسخ درست اشاره کنند، و در این گزینه هر دو قسمت نادرست است و حتی ترتیب سوال را هم رعایت نکرده است. در گزینه قسمت اول مربوط به تعریف و قسمت دوم مربوط به استدلال است!

(۲) بخش اول گزینه درست است و مربوط به استدلال است ولی بخش دوم مربوط به تعریف نیست.

(۳) بخش اول گزینه مربوط به استدلال نیست و مانند بخش دوم این گزینه مربوط به تعریف است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

جمله ناقص «لباسی که دیروز خریدم» تصور است و جمله خبری کامل «پایتخت چین، شانگهای نیست» تصدیق محسوب می‌شود.

(منطق دهم، صفحه ۷)

۷۸. گزینه ۱ صحیح است.

امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را (که علم منطق آن را بر عهده دارد) به ما آموزش می‌دهد.

بررسی و رد سایر گزینه‌ها:

(۲) اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که «فلان کالا را بخرید»، و این گزینه علت مربوط به سؤال را بیان نمی‌کند.

(۳) در سراسر زندگی می‌خواهیم درست فکر کنیم و تصمیم‌گیری کنیم بنابراین استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری که در محیط تحصیلی با آن سروکار داریم و بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند. و این گزینه علت موردنظر با سؤال را در بر نمی‌گیرد.

(۴) در آگهی‌ها و نشریات، افزایش مغالطه‌ها در کتاب اشاره نشده و باز به علت سؤال مربوط نیست.

(منطق دهم، صفحه ۵)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

تعریف برای پاسخ دادن به پرسش از چیستی است و استدلال برای پاسخ دادن به پرسش از چرایی است. گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب تعریف چیستی «شیعه»، «پیاپی‌سازی مقصد» و «عادت اتمی» است. اما گزینه ۱ یک استدلال است.

(منطق دهم، صفحه ۸)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

گرچه ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند، اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

(منطق دهم، صفحه ۴)

(۳) سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. «زمینه‌های به وجودآورنده این پدیده چیست؟» (قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها، واحه‌ها)

(۴) سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. «چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟»

(جغرافیا دهم، صفحه ۸)

۷۴. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. «این اتفاق در کجا رخ داده است؟»

(ب) سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد. «چه چیزی رخ داده است؟»

(ج) سؤال چرا، به علت وقوع پدیده می‌پردازد. «چرا این پدیده به وجود آمده است؟»

(د) سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. «زمینه‌های به وجودآورنده این پدیده چیست؟»
بررسی گزینه‌های نادرست:

۲ و ۴) ارتباط بین سؤالات مطرح‌شده و پاسخ‌های داده‌شده، درست نیست.
۳) پاسخ به سؤالات چرا و چطور، به درستی در گزینه بیان نشده است و جابه‌جا نوشته شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۸)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

الف: گام دوم: تدوین فرضیه ← فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است ← به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

ب) گام سوم: جمع‌آوری اطلاعات ← جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند. آنها تلاش می‌کنند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورند ← پژوهشگر با کمک عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای، رشد فیزیکی شهر کرج را طی یک دهه بررسی می‌کند.

ج) گام چهارم: پردازش اطلاعات ← پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود. ← درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

د) گام پنجم: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها ← در مرحله آخر، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد. او ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد. ← نتیجه‌گیری، بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت در آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

بررسی سایر موارد: تمامی موارد دیگر به شکل جابه‌جا نوشته شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

مقصود از «ایران، خانه من است» این است که ایران وطن من است و معنای کنایی و دلالت التزامی دارد. منظور از «امروز دل و دماغ ندارم» این است که امروز حوصله ندارم و معنای کنایی و دلالت التزامی دارد. مقصود از خوش قلم بودن نویسنده، این است که نوشته خوبی دارد و معنای کنایی و دلالت التزامی دارد. اما مقصود از «پول‌های داخل گاوصندوق را دزدیدند» کل پول‌هاست که به دلالت مطابقی می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۲. گزینه ۱ صحیح است.

لفظ «خوار» به معنای ذلیل است و نباید از نظر املائی و نگارشی با لفظ «خار» اشتباه شود که در هر دو بیت کاملاً جابه‌جا به کار رفته‌اند و زمینه‌ساز مغالطه شیوه نگارشی کلمات خواهند بود.

(منطق دهم، صفحه ۱۶)

۸۳. گزینه ۱ صحیح است.

زیرا هنگامی مغالطه نگارشی اتفاق می‌افتد که: اولاً املائی نادرست واژه باعث تغییر در معنا شود. ثانیاً عدم حرکت‌گذاری مؤثر در معنا باشد. ثالثاً عدم رعایت علائم سجاوندی باعث ایجاد معانی متعدد شود. در این گزینه پرتغال (نام کشور) و پرتقال (نام میوه) است / حیات (زندگی) و حیاط (بخشی از خانه) / کرم، کرم، کرم. دو مورد اول املا و مورد سوم حرکت‌گذاری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) رَوْد، رود، مغالطه نگارشی حرکت‌گذاری / تورم (ورم کرده، افزایش قیمت) و رَأْس (سر، واحد اندازه‌گیری حیوانات، محل تقاطع اضلاع) مشترک لفظی است.

(۳) مُحَرَّم، مُحَرِّم، مُحَرَّم، مغالطه نگارشی حرکت‌گذاری (حرام و حرمت مغالطه خیز نیست)

(۴) شهادت مشترک لفظی است (شهید شدن، گواهی دادن) شیر مشترک لفظی است، خواب اگر خاب نوشته شود، مغالطه نگارشی نیست زیرا باعث تغییر در معنا نمی‌شود و صرفاً املائی یک واژه نادرست نوشته شده است.

(منطق دهم، صفحه ۱۶)

۸۴. گزینه ۴ صحیح است.

به کار بردن معانی مطابقی، به جای دلالت تضمینی و التزامی کلمات به خطایی منتهی می‌شود که آن را مغالطه «توسل به معنای ظاهری» می‌نامند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اصلاً مغالطه نیست.

(۲) مغالطه می‌تواند عمدی و غیرعمدی باشد.

(۳) به بحث دلالت لفظ بر معنا مرتبط است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

زیرا مشخص نبودن مرجع ضمیر «ش» موجب مغالطه ابهام در مرجع ضمیر و «ده‌ساله» باعث بروز مغالطه اشتراک لفظ شده است. یعنی: دوست محمد ده سالش است یا دوستی بین محمد و دوستش، ده‌ساله است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مغالطه ندارد.

(۳) حاتم طایی، کاربرد مجازی دارد و به دلالت التزامی معنای بخشندگی می‌دهد و مغالطه توسل به معنای ظاهری دارد.

(۴) جلال، در اینجا مغالطه اشتراک لفظ دارد به دو معنا: اولی به معنای شکوه، جلال و دومی به معنی نام شخص.

(منطق دهم، صفحه ۱۷)

اقتصاد

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند. تیزبین: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بیند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۶)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

- در ایران سالانه بیش از صد هزار شرکت ثبت می‌شود.

- کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم کالا و خدمتی را تولید کند.

- کسب‌وکارهایی که در مسیر تولید کالا و خدمات مشروع نباشند، غارتگرانه و حرام هستند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۴، ۵ و ۹)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

تومان $6,000,000,000 = 1,000,000 \times 6,000$ = درآمد
تومان $60,000,000 = 5,000,000 \times 12$: هزینه سالانه قبوض آب و...
تومان $480,000,000 = 10 \times 4,000,000 \times 12$: دستمزد سالانه کارگران
تومان $300,000,000 = 25,000,000 \times 12$: اجاره سالانه
مجموع هزینه‌ها $480,000,000 + 60,000,000 + 300,000,000 = 3,410,000,000$
تومان
مجموع هزینه‌ها - درآمد = سود
 $2,590,000,000 = 3,410,000,000 - 6,000,000,000 \Rightarrow$

(اقتصاد دهم، صفحه ۸)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- کسب‌وکارهای شخصی متعلق به یک شخص است و بیشتر آنها کوچک‌مقیاس‌اند.

- دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

- شرکت تعاونی کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا سود هر کدام از انتخاب‌ها را مشخص می‌کنیم:

$$۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۳}{۱۰۰} \times ۱۲ = ۳۶,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۱۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۳۱,۰۰۰,۰۰۰$$

الف) با خرید طلا، هزینه فرصت برابر ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ است. یعنی بین گزینه‌های باقیمانده، خرید سهام بالاترین سود را دارد.

ب) برای انتخاب منطقی باید بهترین گزینه و بالاترین سود را انتخاب کنیم یعنی خرید سهام و دومین انتخاب برابر هزینه فرصت است که اینجا مشارکت در کار تولیدی است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

در این سؤال مورد میانی یا دوم در گزینه‌ها مورد توجه نیست. پس فقط باید به این دقت شود که قسمت اول مربوط به معایب ایجاد شرکت و قسمت سوم مزایای ایجاد کسب‌وکار شخصی باشد.

معایب ایجاد شرکت‌های سهامی	مزایای کسب‌وکار شخصی
۱ هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر	راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک
۲ تأخیر در تصمیم‌گیری	آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری
۳ پیچیدگی‌ها در رابطه با مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیرفردی	مالکیت کامل سود
۴ تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام	منافع مالیاتی
۵ قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر	

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

تعداد کل سهام $\times$ درصد سهامداری = تعداد سهام (الف)

$$\frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۲۰۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰$$

$$\frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۲۰۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰$$

$$\frac{۸}{۱۰۰} \times ۴۰,۰۰۰ = ۳۲۰۰$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.

وقتی گفته می‌شود که در آن واحد نمی‌توانید از یک چیز دو استفاده متفاوت کنید، یعنی هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۲۵)

۹۳. گزینه ۱ صحیح است.

(الف)

$$۵۰ \times ۲۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان مقدار بودجه}$$

$$۲۵۰,۰۰۰ \times x = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow x = \frac{۱۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵۰,۰۰۰} = ۴۰$$

(ب)

$$A \text{ ارزش نقطه } (۲۰ \times ۲۰۰,۰۰۰) + (۱۰ \times ۲۵۰,۰۰۰)$$

$$= ۲,۵۰۰,۰۰۰ + ۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۵۰۰,۰۰۰$$

$$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶,۵۰۰,۰۰۰ = ۳,۵۰۰,۰۰۰$$

ج) به دلیل اینکه بودجه محدود است پس مجبور می‌شویم بین گزینه‌ها بده - بستان کنیم.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن $\leftarrow$ وقتی خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده داریم و پس‌انداز کمتری برای نیازهای آتی می‌کنیم! بی‌صبری زیاد $\leftarrow$ گاهی برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می‌رویم.

(اقتصاد دهم، صفحه ۳۱)